

DZIEŃ POMORSKI

ORAZ WYDAWNICTWA:

DZIEŃ BYDGOSKI
GAZETA MORSKA
GAZETA GDAŃSKA
DZIEŃ KASZUBSKI

DZIEŃ GRUDZIĄDZKI
DZIEŃ TCZEWSKI
DZIEŃ KUJAWSKI
GAZETA MOGILENSKA

Rok VI

Redakcja i Administracja:
Toruń, Bydgoska 56
Filja Admin.: Szeroka 41

Telefony dzienne: 201, 747
Telefon nocny: 747
Telefon Filii: 748
Konto czekowe P. K. O. 140-315

Nr. 45

Zmiana na stanowisku Ministra Wyzn. Rel. i Oświecenia Publ.

Warszawa, 24. 2. (Pat). Dnia 22 bm. P. Prezydent Rzplitej zwołał p. premiera Janusza Jędrzejewicza na jego prośbę ze stanowiska Ministra Oświaty i mianował Ministrem Oświaty dotychczasowego wiceministra Skarbu Wacława Jędrzejewicza.

(o) Warszawa, 24. 2. (Tel. wł.). Zmiana na fotelu Ministra W. R. i O. P. nastąpiła, jak twierdzą w kołach dobrze poinformowanych, jedynie i wyłącznie ze względów osobistych.

P. minister Beck złoży rewizytę ministrowi Titulescu

(o) Warszawa, 24. 2. (Tel. wł.). Jak slychać p. minister Beck zdecydował się złożyć rewizytę ministrowi spraw zagranicznych Rumunii p. Titulescu, który wizytował ministra Becka ubiegłej jesieni. Data wyjazdu polskiego Ministra Spraw Zagranicznych do Bukaresztu nie została jeszcze ustalona.

W przededniu zmian personalnych w Banku Polskim

(o) Warszawa, 24. 2. (Tel. wł.). Zgodnie ze statutem Banku Polskiego, w kwietniu r. b. kończą się 5-letnia kadencja prezesa Banku Polskiego, p. Wróblewskiego. Należy liczyć się ze zmianą na tem stanowisku.

Na mającym się odbyć w dniu 1 marca walnem zebraniem akcjonariuszy Banku, poza rozpatrzeniem sprawozdania i bilansu, odbędą się wybory do Rady i Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących po 3-letniej kadencji pp. Wacława Fajansa, Kazimierza Fudakowskiego i Włodzimierza Seydlitza.

Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych polsko-niemieckiego układu o nieagresji

(o) Warszawa, 24. 2. (Tel. wł.). W dniu jutrzejszym odbędzie się w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wymiana dokumentów ratyfikacyjnych polsko-niemieckiego układu o nieagresji. Aktu wymiany dokona ze strony polskiej Minister Spraw Zagranicznych p. Józef Beck, ze strony niemieckiej — poseł Rzeszy w Warszawie p. von Moltke.

Wieczorem z tej okazji poseł von Moltke wyjada obiad z częścią ministra Becka.

20 milionów zł grzywny nałożono na „Wspólnotę Interesów”

(o) Katowice, 24. 2. (Tel. wł.). Badania ksiąg handlowych „Wspólnoty Interesów” zostało zakończone, a olbrzymi materiał obciążający przekazany prokuratorowi. O rozmiarach nadużyć świadczy fakt skazania „Wspólnoty” na 20 milionów zł grzywny skarbowej.

Na 3 i pół lat więzienia skazano bankiera-oszusta Kwintę

Warszawa, 24. 2. (Pat). Wczoraj sąd okręgowy w Warszawie ogłosił wyrok w sprawie byłego dyrektora Banku Stanisława Kwinty, oskarżonego, iż jako właściciel i kierownik Domu Bankowego podstępem oszukałczem działaniem naraził szereg klientów na duże straty materialne.

Na mocy ogłoszonego wyroku Stanisław

Król Belgów Leopold III.

wczoraj rozpoczął swe panowanie

Bruksela, 24. 2. (Pat). W piątek Bruksela zbudzona została hukami armat. Była to zapowiedź uroczystości koronacyjnych nowego króla Belgów, Leopolda III.

Ludność ponownie wyległa tłumnie na ulice. Wzdłuż głównych arterii miasta ustawiły się oddziały wojskowe.

O godz. 9,15 przed bramą pałacu królewskiego ukazał się KRÓL NA KONIU. Ubrany był w mundurze generała, który nosi od zeszłego poniedziałku, gdyż po śmierci ojca otrzymał tytuł naczelnego wodza armii belgijskiej.

Młody król skierował się na plac przed pałacem, gdzie zgromadzeni już byli wszyscy generałowie Belgii, również na koniach. Tam też znajdował się minister stanu burmistrz Brukseli Max, popularny bohater wielkiej wojny. Burmistrz złożył królowi wyrazy hołdu, co bateria armat, ustawionych przed zamkiem powitała salwą 101 WYSTRZAŁÓW. W całym mieście uderzono w dzwony i król Leopold III na czele orszaku ruszył w kierunku Brukseli dla nawiązania pierwszego kontaktu z ludnością.

Przez cały czas rozlegały się po drodze okrzyki „NIECH ŻYJE KRÓL!”.

O godz. 11 parlament, gdzie król miał złożyć przysięgę na konstytucję był już przepelniony publicznością. Pośrodku sali obrad parlamentu ustawiony był tron, obok zaś mała estrada, na której zasiadli król i następcy tronu obcych państw, przebywający w Brukseli na uroczystościach pogrzebowych.

Najprzód przybyła nowa królowa Astrid z dwojgiem dzieci, za nią zaś, poprze-

dzony przez delegację członków parlamentu postępował król Leopold III. Publiczność zgłotowała mu żywą owację.

Po złożeniu przysięgi koronacyjnej król wygłosił mowę tronową najprzód po francusku, a później po flamandzku. Publiczność co chwila przerywała mowę żywiołowymi oklaskami. Po zakończeniu mowy deputowani wszystkich ugrupowań zgłotowali królowi długotrwałą owację.

W mowie tronowej król oświadczył, że zdaje sobie doskonale sprawę z powagi i odpowiedzialności obowiązku, jaki przyjmuje na siebie i który według słów konstytucji oparty jest na pakcie zaufania między królem a narodem. W tym celu król będzie się kierował przykładem, jaki mu dali trzej jego poprzednicy. Zwracając się następnie do armii, król zapewnił, że znajduje ona w nim kontynuatora pracy króla Alberta I, a jednocześnie zdecydowanego i oddanego kierownika. Omawiając sytuację wewnętrzną kraju król zatrzymał się dłużej nad zagadnieniami kolonialnymi, poczem przechodząc do stosunków z zagranicą, zaznaczył, że Belgia będzie pracowała nad zapewnieniem pokoju i zbliżenia narodów, poczyni jednak wszelkie niezbędne ofiary dla zapewnienia swojego bezpieczeństwa i wolności. Wkońcu po zapewnieniu, iż wraz z krajem pracować będzie nad wypełnieniem swojego obowiązku i wychowaniem dzieci w miłości dla ojczyzny, król wyraził życzenie, aby Belgia, która szczęśliwie przezwyciężyła już tyle przeszkód, w dalszym ciągu zmierzała ku wielkości, chwale i pomyślności.

Doumergue łatwo pokonuje trudności

Izba deputowanych przytłaczającą większością uchwaliła budżet Francji

Paryż, 24. 2. (Pat). Izba deputowanych uchwaliła na nocnym posiedzeniu budżet na nr. 1934 większością 469 głosów przeciwko 123.

Po stronie wydatków budżet przewiduje 48 miliardów 418 milionów franków, po stronie zaś dochodów 48 miliardów 477 milionów. Nadwyżka dochodów nad wydatkami wynosi zatem przeszło 58 milionów.

Paryż, 24. 2. (Pat). Wyniki głosowania izby deputowanych nad budżetem, dające rządowi bardzo silną większość, charakte-

rystyczne są dla obecnej atmosfery rozejmu i świadczą, że wszystkie stronnictwa, popierające rząd, chętnie zgodziły się na proponowaną przez rząd metodę dyskusji budżetowej. Obecnie obrady nad budżetem toczyć się będą również w szybkim tempie w senacie, tak, iż ostateczne przyjęcie budżetu spodziewane jest w środę przyszłego tygodnia.

W komentarzach swych o posiedzeniu izby prasa wyraża się z wielkim uznaniem o premierze Doumergue.

Górnicy i przemysłowcy angielscy

domagają się porozumienia węglowego z Polską

Londyn, 24. 2. (Pat). Federacja górników brytyjskich ogłosiła wystosowany do rządu memorjal, w którym domaga się inicjatywy rządu brytyjskiego w kierunku nawiązania rozmów międzynarodowych w sprawie ogólnoswiatowego porozumienia węglowego pomiędzy krajami produkującymi a konsumującymi. Memorjal ten rozważano wczoraj na posiedzeniu Brytyjskiej Mining Association, przyczem uznano, że

chwila obecna nie nadaje się jeszcze do tak szerokich rozmów. Natomiast uznać miano za stosowne podjęcie rokowań węglowych z przemysłem węglowym polskim i postanowiono zwrócić się do Foreign Office, aby ze strony rządu brytyjskiego wyszła inicjatywa prowadzenia równoległe z rokowaniami handlowymi również rozmów porozumiewawczych pomiędzy przemysłem węglowym brytyjskim i polskim.

Jeżeli inicjatywa Mining Association stałaby przez Foreign Office zaakceptowana i rząd polski przyjąłby propozycje brytyjskie, to w połowie marca — tak liczą sfery węglowe — przyłaby do Londynu reprezentacja polskiego przemysłu węglowego, celem kontynuowania przerwanych przed dwoma laty rokowań.

Wysokie odznaczenia estońskie w Min. Przemysłu i Handlu

Warszawa 24. 2. (Pat). P. minister Przemysłu i Handlu Zarzycki przyjął posła estońskiego Pustę, który wręczył p. ministrowi odznakę orderu „Orla Estońskiego” I klasy z wielką wstęgą. Tę samą odznakę otrzymał wiceminister Doleżał. Poza tem dyrektor Sokołowski otrzymał krzyż komandorski z gwiazdą orderu „Parlamentu Estońskiego”, zaś nacelnik Wańkiewicz oraz dr. Rosiński krzyż komandorski tego orderu.

Polacy na narciarskich mistrzostwach świata

Sztokholm 24. 2. (Pat). Wczoraj w piątek w trzecim dniu wielkich międzynarodowych zawodów narciarskich F. I. S. odbył się bieg sztafetowy 4 razy 10 km. W biegu zwyciężyła drużyna Finlandji, przychodząc na metę w doskonałym czasie 2 godz. 40 min. 28 sek. Na drugim miejscu uplasowali się niespodziewanie Niemcy, wyprzedzając sztafetę szwedzką i norweską. Na piątym miejscu sklasyfikowani zostali Polacy z czasem 2,56,01.

Złoto w Banku Polskim

Warszawa 24. 2. (Pat). Bilans Banku Polskiego wykazuje iż zapas złota w Banku Polskim wzrósł w ciągu drugiej dekady lutego o 0,2 milj. zł. do 478,3 milj. zł. Stan pieniędzy zagranicznych i dewiz powiększył się 0,2 milj. zł. i wynosi 77 milj. zł.

Z Sejmu

(o) Warszawa 24. 2. (tel. wł.). W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie Sejmu, sprawozdanie, którego, ze względów technicznych odłożyć musimy do numeru jutrzejszego.

Prezes rumuńskiego Penklubu Eftimin przybył do Warszawy

Warszawa 24. 2. (Pat). W czwartek w nocy przybył do Warszawy znany rumuński literat, poeta i dramaturg Wiktor Eftimin, prezes Penklubu rumuńskiego. Celem wizyty p. Eftimin w Warszawie jest nawiązanie kontaktu z polskimi organizacjami literackimi. Gość rumuński zabawi w Warszawie 3 dni i będzie podejmowany przez Penklub polski, z Warszawy Eftimin uda się do Krakowa i Lwowa.

„Berliner Tageblatt” poświęcony Polsce

Berlin 24. 2. (Pat). Wydanie sobotnie „Berliner Tageblattu” zawiera dodatek literacki, poświęcony Polsce. W dodatku zamieszczono szeregi autorów polskich, mianowicie szkice pod tytułem „Beromski i Reymont”. Artykuł naczelny go redaktora „Pionu” Tadeusza Święcickiego oraz szkice literackie Juliusza Kaden-Bardrowskiego, „Józef Piłsudski, przywódca ruchu polskiego”.

Smietanka Pomorska
Karamel Pomorski
Kozlak Pomorski
znane z najwyższej jakości.

Szkodliwe pomysły

Złoty jest symbolem naszej niepodległości gospodarczej

Nawiązując do ostatnich wydarzeń walutowych w Czechosłowacji, p. minister skarbu prof. Zawadzki, w wywiadzie swym podkreślił z całą stanowczością, że polska polityka monetarna nie ulegnie zmianie. Podpis, położony przez Polskę na deklaracji państw bloku złotego, był wyrazem naszej niezłomnej woli utrzymania stałości waluty polskiej. Równowaga budżetu państwowego oraz stałość kursu złotego stanowiły zawsze dwa główne fundamenty polityki gospodarczej i finansowej rządów pomajowych. Nieliczni u nas zwolennicy modnego w wielu krajach hasła dewaluacji pieniądza, jako środka zaradczego na trudności, wywołane przez kryzys, nie znajdowali żadnego posłuchu.

Polityka naszego rządu dążyła bowiem stale do poprawy sytuacji gospodarczej nie przy pomocy sztucznych posunięć walutowych, lecz drogą ułatwienia rozwoju produkcji przez obniżenie jej kosztów i sprzyjania gromadzeniu kapitałów.

Nieodzownym do tego warunkiem było usuwanie wszelkich przerostów z okresu wysokiej konjunktury, co miało na celu ustawodawcza akcja oddłużeniowa, proces obniżania cen przemysłowych, kompresje budżetowe i t. p. Była to niewątpliwie droga trudniejsza, ale jedynie pewna, gdyż dostatecznie wypróbowana.

Tak samo Bank Polski, w przeciwnieństwie do szeregu innych banków biuletowych, które podjęły bezskuteczną politykę nakręcania konjunktury przy pomocy rozszerzania kredytów, stosował w zwalczaniu kryzysu jedynie środki klasyczne. Przejawem więc prowadzona była konsekwentna akcja, mająca na celu obniżenie dla życia gospodarczego kosztów kredytu, które w kalkulacji cen odgrywały i odgrywają w Polsce ogromną rolę. Poza to działalność kredytowa dostosowywana była do istotnych potrzeb gospodarczych kraju przy unikaniu nieuzasadnionego niczem nadmiernego liberalizmu. Odważna polityka walutowa, wolna od wszelkich ograniczeń, jakie istnieją w wielu państwach, a wzmocniona jeszcze bardziej w roku ubiegłym z chwilą przejścia do pełnej waluty złotej i wyeliminowania dewiz, jako środka pokrycia — wszystkie te czynniki złożyły się dotychczas na ugruntuowanie dużego zaufania do złotego.

Świadoma swych celów polityka rządu i Banku Polskiego dają gwarancję, że dotychczasowa sytuacja złotego zostanie utrzymana w dalszym ciągu; tembardziej, że najgorszy okres przesilenia gospodarczego niewątpliwie przeminał. Dzięki niezwykłemu powodzeniu Pożyczki Narodowej, pokrycie niedoboru budżetowego, który stanowi zawsze istotne niebezpieczeństwo dla stałości waluty, nie będzie następczo żadnych trudności nie tylko w bieżącym okresie budżetowym, ale także i w przyszłym.

Co się tyczy bilansu płatniczego Polski, to w porównaniu do lat ubiegłych, kiedy bilans ten kształtował się ujemnie, obecnie wykazuje on znaczną poprawę. W wyniku daleko posuniętej w latach poprzednich likwidacji finansowych kredytów zagranicznych, spłata tych kredytów obecnie maleje.

Powrót krzyża na ratusz wiedeński

W obecności kanclerza Dollfussa został w ratuszu w salonie komisarza rządowego zawieszony wielki krzyż srebrny, usunięty stamtąd po objęciu rządów gminnych przez socjal-demokratów. Poświęcenia krzyża do konal kardynał Innitzer.

Owacje Belgów na cześć delegacji polskiej

Z Brukseli donoszą w związku z uroczystościami pogrzebu króla Alberta: Gdy po nabożeństwie w katedrze orszak żałobny wyruszył z Brukseli do Laeken, za trumną króla postępowali w czasie 7-kilometrowej drogi gen. Konarszewski i oficerowie polscy. Byli oni przedmiotem gorącej owacji ze strony zarówno b. kombatanów, jak i publiczności.

Dalszym dowodem poprawy bilansu płatniczego jest fakt, że odpływ złota i dewiz z Banku Polskiego zmniejszył się z 138 milionów złotych w 1932 roku do 75 milionów złotych w 1933 roku. Odpływ ten oddziaływał na pozycję złotego w stopniu bardzo nieznaczny, ponieważ jego pokrycie zmniejszyło się zaledwie z 41% w końcu roku 1932 do 40,8% w końcu 1933 roku. Wycofywania kapitałów zagranicznych z Polski, odgrywające bardzo wielką rolę w sytuacji walutowej w dwóch ostatnich latach nie dało się zauważyć. Przeciwnie nawet — uzyskanie przez Polskie Koleje Państwo-

we pożyczki w Londynie w sumie 1.980.000 funtów angielskich oraz 132 miljn. zł. na fabrykację hamulców kolejowych, wówczas, gdy rynki kredytowe były niemal całkowicie zamknięte dla zagranicznych pożyczek, świadczy o wzroście zaufania do sytuacji finansowej w Polsce.

Wobec zdecydowanej polityki finansowej rządu wszelkie „teoretyczne” omawianie projektów inflacyjnych, jakie tu i ówdzie przedostało się na łamy prasy uważać należy za pospolite szkodnictwo.

Złoty bowiem jest symbolem naszej niepodległości gospodarczej.

List w obronie własnego kraju

na który kuzyn-Wilhelm odpowiedział zniszczeniem Belgji

Zmarły tragiczną śmiercią bohaterski obrońca niepodległości Belgji król Albert I wystosował w dniu 1 sierpnia 1914 r. list do cesarza Wilhelma II, który warto dziś przypomnieć, rozpamiętując działalność dyplomatyczną i militarną niezwykłego już króla-żołnierza. List ten brzmiał następująco:

„Drogi Kuzynie! Groźba wojny, która może wybuchnąć między dwoma mocarstwami, niepokoi mnie, jak łatwo zrozumiesz. Od 80 lat, od chwili utrwalenia niepodległości Belgji, kraj nasz przestrzegaliśmy ściśle spełnienia swych zobowiązań międzynarodowych, częstokroć w sytuacjach bardzo trudnych, a kanclerz Rzeszy oceniał jak należy naszą bezstronność w r. 1870.”

„Wasza Wysokość i rząd Rzeszy dali nam kilkakrotnie dowody swej sympatii i przyjaźni, a osoby miarodajne zapewniły nas, iż w razie nowego konfliktu neutralność Belgji będzie uszanowana.”

„Rozumiemy doskonale istnienie zastrzeżeń politycznych, sprzeciwiających się ogłoszeniu takiej deklaracji, nie wątpimy jednak, iż uczucie i intencje potężnego Imperjum, którego losy dziery Wasza Wysokość w swoim ręku, nie uległy pod tym względem żadnej zmianie.”

„Pokrewieństwo i przyjaźń, które łączą blisko nasze rodziny, skłoniły mnie do napisania listu i do próby, abyś zechciał w tej groźnej chwili ponowić i potwierdzić

Estońska wizyta

w Związku Strzeleckim

Podczas pobytu wycieczki estońskiej w Warszawie uczestniczący w wycieczce przedstawiciel estońskiej organizacji gwardji narodowej „Kaiseliit” plk. dypl. Asmus w towarzystwie attache wojskowego Estonji plk. dypl. Rauda złożył wizytę w komendzie głównej Związku Strzeleckiego i zwiedził nowopowstałe centrum wyszkolenia Związku Strzeleckiego.

W czasie wizyty gości estońskich w komendzie głównej nastąpiło wręczenie szefowi sztabu komendy głównej mjr. dypl. Plucie-Czachowskiemu i szefowi oddziału propagandy komendy głównej plk. dypl. Pożerskiemu odznaczeń estońskich, mianowicie orderu komandorskiego „Kotgarist”.

Przy zwapieniu naczyn krwionośnych mózgu i serca, używając codziennie małą ilość naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa osiąga się łatwe wypróżnienie. Zalecana przez lekarzy.

wyraz życzliwości w stosunku do mego kraju.”

List króla Alberta nie pozostawiał żadnej wątpliwości co do intencji utrzymania neutralności Belgji w możliwym zatargu wojennym.

Odpowiedź, na którą czekał król Belgji, miała rozproszyć jego wątpliwości co do zachowania się Niemiec w razie wojny. 2-go sierpnia wątpliwości te były już rozproszone... Wojska niemieckie wkroczyły do Belgji.

Król-Żołnierz przekonał się, co warta „sympatia, przyjaźń i pokrewieństwo” i jakie są istotne uczucia i intencje potężnego Imperjum”. To też nie wahał się ani chwili, chwycił za broń i bil się jak lew. Żołnierze francuscy urwiełbiali swego ukoronowanego towarzysza broni. Gdy 6 grudnia 1918 król belgijski wraz z królową przybyli do Paryża, zostali powitani przez ludność z uniesieniem. Mniej w tem powitaniu było ceremonialu, z jakim witano niedawno króla Anglii, zato dużo więcej serca i szczerej prostoty. Gdy Jerzy V przejeżdżał ulicami Paryża witały go okrzyki: „vive le roi!”. Królowi-Żołnierzowi wywoławano żało poprostu „vive Albert!” — Niech żyje Albert!

Polska — szóstym mocarstwem

Odczyt o Polsce w obecności króla Norwegji

W Norweskim Towarzystwie Wojskowym w Oslo wygłosił norweski publicysta p. Alf Due odczyt o Polsce, jako szóstym mocarstwie Europy. Odczyt zaszczylił swą obecnością król Haakon VII. Obecny był też poseł R. P. p. Neuman. Po odczycie Norweskie T-wo Woj-

skowe podejmowało króla Haakona i posła Neumana kolacją.

P. Alf Due odbył zeszłego lata paromiesięczną podróż po Polsce. Odczyt jego nacechowany był wielką sympatią i entuzjazmem dla Polski.

Między młotem a kowadłem

Gdy jeden odłam młodych „narodowców” smaga biczem krytyki „starzyznę” endecką i publicznie gromi ich nieprawości — drugi — o wiele mniejszy zastęp „młodych” — nie mogąc się doczekać realizacji hasel „narodowych” — stara się przekrzywić swych starszych przywódców i wyprzedza ich gadania na „wiatr” — słowem grzmiącym jak cymbał, słowem czernononradycznym. Oto „Sztafeta”, organ młodych radykałów „narodowych”, pragnąc widocznie wprowadzić w „czyn” głoszone bez przerwy hasła walki z Żydami w obozie „narodowym”, pisze dosłownie jak poniżej:

„Naszym celem: usunięcie Żydów z Polski. Program nasz będzie wprowadzony stanowczo. W razie oporu użyjemy siły — policji lub wojska.”

Czyż możliwym jest bardziej proste rozwiązanie a raczej wykonanie hasel, które zdobąd codzienne łamy prasy „narodowej”, czy też rozlegają się w przemówieniach sejmowych lub wiecowych przywódców Stronnictwa Narodowego? Młodzi przecież mają ten cenny przywilej młodości, że to, o czem słyszą, chcą zaraz widzieć jak na dłoni — w rzeczywistości, w tym zaś wypadku, idąc śladami „nauczycieli” i widząc, że ich „piękne” nauki są tylko frazesami — starają się im nadać pewne choć p o z o r y urzędzyswistnieni. Stąd owa nuta: „użyjemy siły — policji i wojska”. Stąd też pochodzi owa pasja, którą często obserwować można, patrząc na dzieci, gdy stacują prawdziwe boje na podłodze z całą armią różnokolorowych blaszanych lub papierowych żołnierzyków.

Jest jednak w powyższej przytoczonej zdaniach młodych radykałów „narodowych” pewien sens i s t o t n y, pewne wytłumaczenie ich dzisiejszego stanu psychicznego. Podczas gdy ich towarzysze z tego samego obozu

„narodowego”, ci, którzy zaczynają trzeźwiej patrzeć i oceniać rzeczywistość, chłoszczą obłudę i zakłamanie starzyny „narodowej” i chcą zniszczyć łączące ich — „młodych” — węzły z bankrutującymi przywódcami „narodowymi” — tamci ze „Sztafety” czynią mniej więcej t o s a m o lecz na inny sposób. Dystansują bowiem swych przywódców w pojmowaniu programu „narodowego” z tej prostej przyczyny, że patrzą i widzą jak „starzyna” przelewa z pustego w próżne, jak obraca się w błędnem kole, drepcząc na miejscu i zdzierając coraz wyżej nieprodukcyjnie podszwy, podbite hasłami „narodowemi”. I w tem dystansowaniu starszych stawiają kropkę nad „i”, stają się bardziej logiczni, niż tamci. Od starczej logiki przechodzą do własnej, humorystyczno-groteskowej coprawda, lecz górującej nad tamtą... konsekwencją: „w razie oporu użyjemy wojska i policji!”.

Tak wygląda przegląd sił młodych w obozie „narodowym”. Jeden i drugi odłam młodych „narodowców” — choć różnemi jeszcze drogami zmiernają do własnych celów — to jednak łączy ich coś wspólnego: w y r a s t a j a już ponad głowy swych przywódców i nauczycieli, których wartość i autorytet w ich oczach spadły do z e r a. Pp. „narodowcy” mogą być dumni, że ich szkoła politycznego działania i myślenia wydała takie rezultaty wśród młodych. Liczą jeszcze coprawda na wierność małej garstki radykałów ze „Sztafety”, lecz z tej właśnie strony grozi już im niebezpieczeństwo poważne, gdyż sztafetowcy „mają w programowym swym repertuarze: niszczenie opotu zapomocą... oczywiście własnej „policji i wojska”... Nietylko w kwestji żydowskiej, ale i w każdej innej, a więc w tak delikatnej, jak porachunki ze swymi patronami”.

„Starzyna narodowa” znalazła się w tragicznym położeniu bez wyjścia, nawet we

własnym obozie. Między młotem i kowadłem, który jeden odłam młodych „narodowców”, rozgoryczony do głębi na swych przywódców, — wali w fałsz i obłudę „narodowca” — a k o w a d ł e m. gdzie drugi odłam stermentowanych również umysłów, radykalizowanych dzięki panującemu kryzysowi i myśli i z a k ł a m a n i a w Stronnictwie Narodowym, kuje swój własny „program” według barbarzyńskich wzorów. A trzeba dodać, że przestrzeń między młotem a kowadłem którą stara się jeszcze wypełnić sobą przywódca stronnictwa Narodowego — zmniejsza się systematycznie bez p r z e r w y. Bo jakżeż blado i anemicznie rozlegają się dziś a p e l e sztabowców „narodowych”, którzy, aby ratować swe zagrożone pozycje, wołają, że „młodzi” muszą zająć się pracą społeczną — czyli dają „młodemu” do zrozumienia, by przestali p o l i t y k o w a ć.

Czy ta rada — to rozpaczliwe pociąganie za hamulec pociągu „narodowego”, pedzacego na ślepy tor, — poskutkuje — o tem nie wiedzą sami politycy endeccy. Chcą tylko, choćby na pewien czas otworzyć dla siebie klapę bezpieczeństwa, aby kociol partyjny pod nie normalnie wysokim ciśnieniem ich „sukcesów” nie rozleciał się na drobne kawałki. I bezniski są, jak okazuje się, bo nawet klapy bezpieczeństwa otworzyć nie mogą. Tedy biorą się na sposób: wybijają sami dziury w ściankach kotła i zabraniają „młodemu” politykować, byle zabezpieczyć sobie jako takie d o z y w o c i e.

A „młodzi” nie dają się brać na owe sztuczki i plewy: piszą rozmaite własne „programy”, a co najważniejsza, że nie myślą bynajmniej o zabezpieczeniu w nich d o z y w o c i a tym, którzy przegrali w i c h o c z a c h. Na wypadek zaś „oporu” grożą... własnymi środkami.

Czynna polityka Polski Wzmocnienie stanowiska Francji w Europie

Bełogrodzka „Politica“ zamieszcza na pierwszej stronie artykuł z fotografiami Marszałka Piłsudskiego i Stalina p. t. „Polonia między Niemcami i Rosją“. Omawiając poszczególne etapy polskiej polityki zagranicznej po wojnie, autor stwierdza jej dalekowzroczność, dzięki czemu mogło dość do odprężenia stosunków z najbliższymi sąsiadami — Sowietami i Niemcami.

Nowa czynna polityka Polski — pisze dziennik — nie słusznie uważana jest w opinii światowej za wyraz niezadowolenia Marszałka Piłsudskiego z Francji z powodu paktu 4-ch. Przeciwnie, zawarte przez Polskę porozumienie z Sowietami i Niemcami wzmocnią jedynie stanowisko Francji w Europie, urwalniając ją od stałej troski o

zagrożony pokój w tej części Europy. Wzmocniona chęć Polski prowadzenia niezależnej polityki zagranicznej ma swoją podstawę i w wewnętrznym rozwoju Rzeczypospolitej, uprawniającą ją do zajęcia stanowiska mocarstwowego. Podróżą swoją do Moskwy dowiódł minister Beck, że ani Marszałek Piłsudski ani on nie życzą sobie prowadzić jakiegokolwiek polityki ani wobec Rosji ani wobec Niemiec. Pragnieniem Polski jest pokój i dobre sąsiedzkie stosunki. Polska — kończy „Politica“ — zdecydowana jest prowadzić niezależną politykę mocarstwową, odpowiadającą jej przeszłości i obecnej mocy, a to jest niezaprzeczenie jej prawem.

Bojówki hitlerowskie na Litwie Alarmujące doniesienia prasy sowieckiej

Moskiewskie „Izwestija“ zamieszcza na pierwszej stronie pt. „Jawnie zagrożona niepodległość Litwy“ depeszę z Kowna, donoszącą o szerokim rozwoju niemieckiej bojowej organizacji dywersyjnej na terytorium Kłajpedy. Organizacja ta ma istnieć od roku 1928 i ma być kierowana przez specjalnych wysłanników z Berlina i Monachium, tudzież przez niemiecki konsulat generalny w Kłajpedzie. Działalność jej ożywiła się od czasu przewrotu narodowo-so-

cialistycznego. Jednocześnie „Izwestija“ przytacza opinię organu Herrenklubu, czasopisma „Der Ring“, które atakuje Litwę za zlikwidowanie wspomnianej organizacji, wyrażając m. in. poglądy, że „niepodległe istnienie Litwy nie jest bezwzględnie koniecznością“.

Rewelacje „Izwestij“ są szczególnie zajmujące w zestawieniu z awanturami antypolskimi w Kownie, o których donosiłszyśmy wczoraj.

Stawiski — szpiegiem swastyki? „Fräulein Doktor“ w paryskim kabarecie

Kto zamordował Prince'a? — Krwawy scenarzysta do filmu X. 27

W związku z informacjami prasy, jakoby Stawiski był nie tylko oszustem, ale i organizatorem szajki szpiegowskiej, dzienniki zamieszczały wywiad z aktorką rewjową Marjanną Kupfer, rzekomo agentką obcego mocarstwa, która odpięta te zarzuty i twierdzi, że nigdy nie zawierała znajomości ze Stawiskim. Marjanna Kupfer bawi obecnie w Paryżu i zgłosiła się do urzędu bezpieczeństwa, aby kategorycznie zaprotestować przeciwko krzywdzącym ją podejrzaniom i zarzutom.

„FRAEULEIN DOKTOR“

„Paris-Midi“ zamieszcza poniższy wywiad telefoniczny z Ritą Georg drugą „Fräulein Doktor“ zamieszkaną w tej afere, która wyjechała po awanturze bayońskiej do Wiednia:

Pytamy Ritę Georg, czy to prawda, że zawarła znajomość z niejaką Marjanną Kupfer wysłanniczką hitlerowską, której zadaniem było zakładanie kabaretów w Paryżu i Londynie? — Marjanna Kupfer jest wiedeńską — mówi Rita Georg. Jest to zupełnie normalne, że mogłam z nią rozmawiać raz czy dwa w barze. — Ale podobno pani często widywała Marjannę Kupfer, a równocześnie z nią i Stawiskiego i Hayotte'a i Karla Bosch-Bauer'a?

Karla? Ależ owszem, to mój przyjaciel. To pan, który nie odgrywa żadnej roli.

Mówią także, że w chwili, gdy wybuchła afera Stawiskiego, pani chciała się udać do Marjanny Kupfer, która występowała wtedy w Londynie?

— Ależ mi dokuczają. Nigdy nie było o tem mowy!

Marjanna Kupfer była tylko moją koleżanką teatralną. Zresztą przecież nie pochałam!

Mówią też, niech pani daruje — że sędzia Uhalt prowadzący aferę bajońską ma zamiar panią przesłuchać w tej sprawie. — Ależ owszem! Pojadę do Bajonny, czemu nie? Ale z tem przesłuchaniem, to tylko bujda dziennikarska!

— Więc pani przyjedzie do Paryża?

— Teraz prowadzę rokowania z Wiener Teater w sprawie tournée... Może przyjadę za tydzień.

Tajemnica okrywa więc nadal sprawę Stawiskiego, której splątane, węzły wklajają się coraz bardziej dramatycznie, wciągając wciąż nowe ofiary.

Zamordowanie sędziego

Tragiczna śmierć sędziego Prince'a rzuca niezmiernie posępne i tajemnicze światło

na całą tę aferę. Premier Doumergue wezwał ministrów sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, którzy przedstawić mają premierowi rezultaty śledztwa w sprawie zamordowania Prince'a. Ministrowie poinformować mają premiera o wydanych przez siebie zarządzeniach, mających zapewnić prowadzenie śledztwa z jak największą surowością i doprowadzić za wszelką cenę do wykrycia mordercy.

Prasa francuska stwierdza, że ze względu na doniosłą rolę, jaką mógł odegrać Prince w tej aferze, był on nawet otaczany specjalną opieką ze strony Wydziału Bezpieczeństwa, który obawiał się miał zamachu na jego życie. Już przed tygodniem Prince'a zaczęli na ulicy jakiś oso-

bnik, który, powołując się na znajomość z nim proponował mu spożycie śniadania. Dzienniki przypuszczają, że już wówczas chciano Prince'a wciągnąć w zasadzkę. Uniknął tego dzięki swej przezorności.

Piasa, która z niedowierzaniem odnosi się nadal do „samobójstwa Stawiskiego“, wyraźnie twierdzi, że Prince'a usunęły te same czynniki. Dziennik „Aujourd'hui“ zapytuje, czy ów zagadkowy osobnik, który zapraszał Prince'a na śniadanie, nie był agentem policji?

Na temat okoliczności, jakie towarzyszyły zbrodni, kursuje mnóstwo pogłosek, m. in. mówiono, że Prince miał przy sobie ważniejsze dokumenty w sprawie Stawiskiego.

Jeszcze jedna afera we Francji Skandal ogłoszeniowy paryskiej kolei podziemnej

Paryski socjalistyczny „Le Populaire“ rozpoczął kampanję za włączeniem do zakresu prac parlamentarnej komisji śledczej także afery ogłoszeniowej towarzystwa, eksploatującego paryską kolej podziemną. Jak twierdzi dziennik, w bilansie tego towarzystwa w latach 1930, 1931 i 1932 figuruje kwota 37 milionów franków w rubryce „specjalne reklamy“. Co do sposobu zużycia tej sumy nie można było uzyskać bliższych wyjaśnień.

Dziennik przypomina, że w czasie konfliktu pomiędzy Towarzystwem Kolei Podziemnej a Towarzystwem Komunikacji Autobusowej i Tram-

wajowej b. prefekt departamentu Sekwany Be-nard zajmował stronnictwo stanowisko na korzyść „Metra“. Dziennik twierdzi, że prefekt działał z polecenia ówczesnego premiera Tardieu.

„Populaire“ wyraża następnie przekonanie, że sumy, wydawane na te „specjalne reklamy“, zostały w znacznej części zużytkowane przez Tardieu i jego przyjaciół na kampanję wyborczą w r. 1932. Dziennik zapowiada interpelację w Izbie i w Radzie Miejskiej Paryża oraz akcję za pomocą afiszów, przemówień i t. p., dopóki odpowiednie czynniki parlamentarne nie przystąpią do wyświetlenia tej sprawy.

Sztandary ze swastyką na kościołach Odpowiedź Rosenberga na indeks papieski

W sali obrad Reichstagu wygłosił we czwartek w obecności kanclerza Hitlera szef narodowo-socjalistycznego urzędu spraw zagranicznych dr. Alfred Rosenberg zmienny odczyt, w którym m. in. szczegółowo określił stanowisko narodowego socjalizmu wobec zagadnień religijnych. Rosenberg oświadczył, że dziś na kościołach katolickich i protestanckich powiewają sztandary ze swastyką, co stanowi dowód, „że kościoły te gotowe są uznać należne prawa teorii rasizmu“. Jeżeli, mimo to podnoszone są zastrzeżenia, narodowi socjaliści muszą oświadczyć, że „nie można“ uzależniać badań naukowych od tego, czy wy-

nikli ich sprzeciwiają się pewnym poglądom. Narodowi socjaliści odnoszą się z szacunkiem do uznanych przez państwo kościołów niemniej jednak uznają dążenia do stworzenia nowych form religijnych (?) i protestują przeciwko lekceważeniu przywódców tych nowych kierunków. Czyniąc aluzje do występów kard. Faulhabera, Rosenberg oświadczył, że nar. socjaliści nie mogą pozostać obojętni, gdy poniza się historję Niemiec.

„Uważamy za rzecz niemożliwą — oświadczył Rosenberg przedstawianie przywódców mowych Niemiec jako „żądnych wojny starogermańców“, przez co naciąka ze strony Kościo-

Film o swastyce, gwiazdach i szpiegach

Jedno z pism francuskich pisze, że cała afera Stawiskiego przypomina jakiś supersensacyjny film, o którym możnaby napisać następujący scenarzysta:

SCENA PIERWSZA: Rozpoczęcie sezonu teatralnego. Próby w Casino de Paris. Reżyser ciaska się zły i naburmuszony. Wymyśla i łaje śliczną dziewczynę węgierską, świeżo zaangażowaną dla sceny paryskiej. Nazwisko jej: Marjanna Kupfer. Reżyser ją wypęda. Dziewczyna opuszcza teatr. Przy drzewach oczekuje ją tajemniczy młody człowiek, który jej szepcze do ucha: „Musisz zrobić karierę w Paryżu. Taki jest senka!“.

SCENA DRUGA: Marjanna Kupfer śpiewa w lokalu nocnym i zbiera oklaski. Ma powodzenie. (Zrobiła karierę!). Młodzieniec, którego widzieliśmy przedtem, siedzi przy fortepianie. To muzyk Egon Neumann. Ukazuje się na ekranie nowa gwiazda zagraniczna, Rita Georg, której towarzyszy pan w monoklu. To Karl Bosch-Bauer, tytułarny „przyjaciel“ gwiazdy. Rita Georg zawiera znajomość z Marjanną Kupfer. Na stole zarysowuje się znak ostrzegawczy: swastyka.

SCENA TRZECIA: Mała kawiarenka paryska. Piękny Sacha w smokingu śpiakuje z towarzyszymi. Wchodzi Rita Georg i Karl Bosch-Bauer. Szepcy. Drzwi otwierają się znova. Ukazuje się Marjanna Kupfer ze swastyką na pierściach i Egon Neumann. Piękny Sacha znikł. Niejaki Tissier siedzi w więzieniu. W kabarecie, gdzie śpiewa dramatycznie Rita Georg i Hayotte. Kalendarz wskazuje datę 6 stycznia 1934. Pięknego Sachę znajdują międzywojowego w willi Chamonix. Marjanna Kupfer ucieka do Londynu. Rita Georg wyjeżdża... Na ekranie ukazują się napisy: Wielki film szpiegowski! Wkrótce zaczniemy wyświetlać!

la podkreśla się emunajacje zagraniczne. Jeżeli w końcu mówi się, że ręka Boga ochroniła nas przed pogaństwem rosyjskim nie w tym celu, abyśmy mieli ugrzęznąć w pogaństwie germańskim, (ostatnie oświadczenie biskupa djecezi berlińskiej), to wynurzenia takie, pochodzące z autorytatywnej strony kościelnej, wywołują niebezpieczeństwa „falszywego rozu mienia spraw bieżących“.

Powyższy odczyt Rosenberga był wywołany jak wiadomo, postawieniem na indeks przez papieża jego książki i niewątpliwie przyczyni się do silniejszego jeszcze zaangażowania naprzeciwych stosunków Rzeczy w Watykanem.

CZY PANI JUŻ WIE ?

MYDŁO JELEŃ SCHICHT

OBECNIE ZNACZNIE TAŃSZE!

Każda gospodyni może nadal czynić oszczędności — a przytem używać wyśmienitego i znanego ze swej dobroci Mydła Jeleń Schicht, gdyż obecnie otrzyma w każdym sklepie

1 kg kawałek mydła Jeleń Schicht za Zł. 1.35
½ kg paczkę „ Terpentynowego „ 0.80

MYDŁO JELEŃ SCHICHT

Świat w zdarzeniach

W kilku wierszach

Związek bojowy Niemców - Austrjaków w Rzeszy odbył zebranie, na którym wygłoszono szerog przemówienie przeciwko rządowi Dollfusa.

W Bejrucie (Palestyna) władze policyjne skon fiskowały w ciągu ostatnich 2-eh lat u ludności libańskiej 30.000 sztuk broni palnej.

Nowo porozumienie clearingowe węgiersko - szwajcarskie, zapewnia Węgom zbyt do 30 czerwca b. r. 6000 wagonów pszenicy.

W Wiedniu spadł tak obfity śnieg, że uniemożliwił przez parę godzin komunikację kołową i tramwajową.

Najlepsze

Ekspedycja wiceadmirała Evansa zmuszona była porzucić zamiar osiągnięcia Bouvet Island i powraca do Simonstown.

W radjo ostrawskim wygłosił p. Michał O. Niez odczyt p. t.: „Zarys rozwoju teatru polskiego”.

Prezydent banku Rzeszy dr. Schacht oświadczył że rząd nie zgodzi się na przymusowe obniżenie stopy procentowej.

W Lizbonie dwa samoloty wojskowe zderzyły się na wysokości 300 metrów. Trzech oficerów poniosło śmierć w płomieniach.

Na miejsce zmarłego gen. Kalejsa, szefa sztabu armji lotwskiej, mianowany został gen. Hartman.

W Hayange, w ośrodku wychodźstwa polskiego w Lotaryngji, odbyły się staraniem Zw Strzeleckiego zawody bokserackie.

Polski Konsulat w Westfalji zwrócił się do zarządu Pol. Zw. Piłki Nożnej z prośbą o zorganizowanie w Westfalji tournée jednej z oszółowych naszych drużyn.

Szwedzkie komunistyczne związki zawodowe, zorganizowały na wielką skalę demonstrację antyfaszystowskie.

Uśmiechniesz się

Nauczycielka zadaje pytanie matemat. Józio-owi:

— Powiedz, kochanie, czy wiesz, co daje nam gęś prócz mięsa i jajek?

— ..

— No, pomyśl trochę. Co macie w domu, w łózkach?

— Pluskwy, proszę pani.

— Zaledwo pół godziny spędziłem w połu, a już leżał przedemną martwyając.

— Tak? Czy między zajęciami też się znajdują samobójcy?

Kosztowny strajk szoferów

Straty obliczają na setki milionów

Strajk szoferów w Paryżu dotkliwie odbija się na życiu ekonomicznym stolicy Francji. Obliczono, że w Paryżu znajduje się 25.000 taksówek, których dochód dzienny wynosi średnio po 130 fr. Daje to sumę 3.250.000 fr. strat dziennie, a jeśli doliczyć napiwki, które stanowią przeciętnie 10 proc. rachunku, — 3.700.000 fr. Paryż, który pobiera dziennie 14 fr. od każdej taksówki za prawo stacjonowania, traci

dziennie 350.000 fr., nie licząc innych wpływów. Rząd zaś, jeśli wziąć tylko dochód, jaki czerpie ze sprzedaży benzyny traci dziennie 525.000 fr., ponieważ zarabia on 21 fr. na ilości benzyny zużywanej przeciętnie dziennie przez jeden wóz. Ponadto rząd ponosi straty z tytułu zmniejszonego podatku dochodowego. Straty handlu i przemysłu prywatnego oceniają znawcy na setki milionów.

Kraj oliwek pod śniegiem

Od Afryki do Krety

Niezwykle gruba powłoka śnieżna pokrywa od kilku dni całą Attykę oraz południowo-wschodnią część archipelagu greckiego z wyspą Kretą włącznie. W samym mieście Atenach warstwa śniegu dochodziła do 50 centymetrów.

Ze wszystkich miejscowości Grecji sygnalizują silne obniżenie temperatury, która waha się między —3 a —11 st. Greckie towarzystwa nawigacyjne, utrzymujące regularną komunikację między wyspami archipelagu greckiego, wydały rozporządzenia wstrzymania wszystkich statków w portach, w których się znajdowały, ze względu na szalejące na morzu Egejskim, oraz we wschodniej części Adyatyku, burze i śnieżyce.

Najelegantsze

Ateny przedstawiały niezwykle widok. Ruch uliczny, szczególnie w godzinach porannych, prawie że zamarł. Elektryczne tramwaje miejscie stały. Wiele sklepów nie otwarto. Szkoły z rozporządzenia władz były nieczynne.

Najtrwalsze dla wszystkich

Na polowaniu maharadży zginęło 100 tubylców

Z Indji donoszą o okropnym wypadku, jaki zdarzył się w dżunglach Nepalu w czasie polowania na tygrysy.

Polowanie urządził zastępca wicekróla maharadża Jodko Shumshore. Myśliwi wjechali na 700 oswojonych słoniach do dżungli. 300 tubylców brało udział w nagonce. Wyposzylili oni na linie 4 tygrysy. Cała akcja rozgrywała się w pobliżu wilczych dołów, najeżonych ostrymi palami i nakrytych wysoką trawą.

Jeden z postrzelonych tygrysów zawrócił na miejscu i rzucił się w kierunku nagoniacyz, uzbrojonych tylko w długie dzidy. Ryk szalejącego z bólu zwierza tak przeraził nagoniacyz, że rzucili się w poplochu do ucieczki. Około 100 tubylców wpadło do wilczych dołów i nadszało się na sterzące pole, napelniając dżungle przeraźliwym jękiem.

Zanim łowcy zdołali przyjsić im z pomocą, zginęli wszyscy w straszliwych męczarniach.

Masło leczy grype

gdyż następuje promienie słoneczne

W związku z nadchodzącą wiosną wraz z którą nastaje zazwyczaj epidemia grypy, warto przypomnieć praktyczną radę udzieloną w czasie sensacyjnego odczytu w Londynie przez Wikama Arbutnot Lane. Stwierdziwszy, że najlepszym lekarstwem na grypę są promienie słoneczne, prelegent oświadczył: „dopóki nie będziemy posiadali w każdym mieście instalacji do sztucznego światła, dopóty musimy się liczyć z tego rodzaju epidemjami. Na szczęście można im i teraz już przeciwdziałać. Posiadamy w masle środek zastępujący wybornie promienie słoneczne. Masło pochodzi wszakże od krów pasących się przez cale lato na słońcu

nych ląkach i działanie jego niewiele ustępuje wpływom leczniczym promieni słonecznych. Szczególnie masło australijskie bogate jest w witaminy. Kto spożywa dużo masła, ten wprowadza do swego organizmu cenny środek leczniczy przeciwko chorobom dróg oddechowych”.

Pomnik gołębi pocztowych

W najbliższym czasie stanie w Budapeszcie pomnik gołębi pocztowych, które zginęły w czasie wojny. Pomnik będzie dziełem znakomitego rzeźbiarza F. Vaczaka.

Gdzie, co i jak?

W Zagłębiu Dąbrowskim 40 proc. mieszkań w domach ZUPU stoi pustką z powodu zbyt wysokich czynszów.

Dyrektor departamentu ministerstwa rolnictwa p. Królikowski wyjechał na urlop, z którego prawdopodobnie nie powróci na zajmowane stanowisko.

Sejmowa Komisja prawnicza przyjęła rządowy projekt ustawy o ochronie przyrody.

W procesie komunistycznym w Łucku przesłuchano dotychczas 16 oskarżonych na ogólną liczbę 56.

W „Dzienniku Ustaw” ogłoszono niemiecką umowę lotniczą zawartą jeszcze w 1929 r.

Na obecnym kursie przeciwgazowo - lotniczym w Warszawie przeszkolonych będzie 13 tysięcy osób.

Dwa tysiące szweców strajkuje w Białymstoku żądając cennika płac z 1932 r.

Ukazało się rozporządzenie, zabraniające hodowli gołębi w pasie granicznym.

Wycieczka ostońska zwiedziła zabytki Krakowa, skąd uda się do Zakopanego.

Polski Czerwony Krzyż wystosował depeszę kondolencyjną z powodu śmierci króla Alberta I.

Pończochy firmy **SILVA** matowe i z polskiem Do nabycia w każdym eleganckim składzie

Zarząd telefonów w Sosnowcu przejął ministerstwo poczt od PASTY.

Dnia 26 w Warszawie odbędzie się rozprawa przeciwko Brochisowej i Badoskiemu oskarżonym o szpiegostwo.

Wybory do izby rzemieślniczej w Warszawie odbędą się przed wyborami do samorządu miejskiego.

Dnia 24 i 25 odbędą się w Zakopanem obrady zarządu głównego Związku adwokatów.

gdy przeczytasz

Pewien dyrektor banku, wezwany został do sądu w charakterze świadka. Nie mając wiele czasu, zwrócił się do sędziego z prośbą o śpieszniejsze wnieście sprawy na wokedę.

— Czekaj pan, odpowiada uprzejmie sędzia — mam jeszcze jednego łodzieja przed panem.

Młody mąż: — Zdaje mi się, że ta zupa nie jest szczególnie dobra.

Młoda żona: — Widać, że się nie znasz na potrawach, bo w mojej książce kucharskiej właśnie o tej supie powiedziane jest, że wyjątkowo smaczna.

ANTONI MARCHYŃSKI.

(68)

PODPALACZE

— Ależ... ależ dlaczego, proszę pani... ja...

— Dlatego, że mój samochód nie może służyć do wożenia dziewczynek!

Nacisnęła starter. Motor warknął i to od razu zelektryzowało osłupiałego szofera.

— O, tak przędko to nie można u nas! Mnie się należy odprawa!

— Ile? — Już wyjmowała z torebki książeczkę czekową.

— Odprawa za... za 3 miesiące! — zęłgał na odważnego.

— Trzy razy cztery to dwanaście, tak?

— Trzy miesiące to tyle, co 14 tygodni, — brawurował dalej.

— Trzy miesiące! Ja umiem liczyć!... Tu jest czek na 13.000 franków, i żębym cię, człowiecze więcej nie spotkała!

— Jeszcze słoweczko, miss...

— Nie mam z wami nic do...

— W pani interesie!

To ją zaintrygowało. Odruchowo przechyliła głowę w stronę tajemniczo uśmiechającego się szofera.

Bracia Lestowie obserwowali tych dwoje z ciekawością. Tylko chojnik dzielił szafirowe auto od ich stolika, słyszeli więc każde słowo dotychczas. Lecz teraz szofer zaczął mówić szeptem. Trwało to kilkanaście sekund i nagle prawa dłoń lady opisała szybki łuk. Rémi Ollivier błyskawicznie pochylił głowę. Dzięki temu nie dostał w twarz, reka miss Violet trafiła za

wysoko, i skórzana czapka szofera sfrunęła do stóp Dawida Lesta. Równocześnie samochód ruszył z miejsca z takim impetem, jak gdyby startował do jakiegoś wyścigu.

— Kim jest ta wojownicza dama?

— Ta narwana Amerykanka? — Rémi śmiał się na całe gardło. Podniósłszy czapkę, włożył ją sobie mocno na bakier. — To jest miss Violet Forban.

— Miss Forban! — Lucien Lest zrozumiał teraz, dlaczego w odpowiedzi na swoje umizgi otrzymał tak wzgardliwe spojrzenie. I dlaczego oddalony szofer dostał lekką ręką czek na 13.000 franków. To była miss Forban!

Praktyczny Dawid Lest już myślał o ewentualnych korzyściach.

— Ma pan teraz w rękę kopalnię złota, — rzekł, wskazując szoferowi wolne krzesło naprzeciw, — o ile pan coś niecoś wie o prywatnym życiu tej ekscentrycznej lady... Mogłbym służyć radą. — Wzrokiem „zatelegrafował” bratu, że takie informacje mogłyby się im również przydać. — Niech pan siada.

— Dziękuję. — Rémi zeszywniał, zmierzył obcych jegomościów prokuratorским wzrokiem. — Pannie pomylili się co do mnie. „Ja szantazysta nie jestem! Jestem gentlemanem!”

— Czyli głupim gojem, — mruknął Dawid w ślad za odchodzącym.

— Ale na ciebie spojrzał, no! He, he, he. Jak na parszywego psa.

— W każdym razie czulej, niż miss Forban spojrzała na ciebie!

— Dajmy temu spokój. Niema sensu dogryzać sobie wzajemnie na kilka godzin przed moim wyjazdem... Wiem to była miss Forban, hm. hm. Dalbyn

duzo za to, by wiedziec, co w tej chwili porabia jej papa, mr. Samuel...

Mr. Samuel Forban obecnie kończył swój najpiękniejszy match na ringu amerykańskim. Jego przeciwnik, trust „Wolfson Steel Corporation” dzierzył bezapelacyjnie mistrzostwo świata aż do roku 1917-go. Wobec tego olbrzyma na karłów wyglądal nawet tacy championi, jak „Krupp A. G.”, „I. G. Farbenindustrie A. G.”, „Dynamit A. G.”, „Vereinigte Stahlwerke A. G.” (które później utworzyły „ekipę” Rogera von Elden), dalej „Constructora Naval de Ferrol”, „Schneider-Creusot”, „Skoda-Werke”, „Armstrong-Vickers”, „Nobel-Dynamite-Trust” (tworzące „drużynę” barona Aba Lazare) oraz „Zakłady Putiłowskie”. „The Bethlehem Steel Corp.” i „Mutoran Japan Company”.

W tym pięknym koncercie koncertów mr. Samuel Forban, dziedziczny król kauczuku i doków był w roku 1914-tym nowicjuszem. Przeróżnych interesów już próbował przed tem, ale do żadnego tak się z miejsca nie zapalił, jak do przemysłu wojennego. Ta szlachetna gałęz sportu instryji najlepiej mu „leżała”, to poznał od razu. I od razu stał się groźnym rywalem dla starych championów. Nie przez podbijanie cen, uchwaj Boże! Ani przez solidniejsze wykonanie swoich fabrykatów. Coś innego sprawiło ten cud, że intendentury państw wojujących uwzględniły w pierwszym rzędzie oferty młodziutkiej firmy „Forban Company”. Mianowicie łapówki! Łapówki dawali oczywiście wszyscy, lecz nikt nie posiadał tak subtelnej intuicji, jak mr. Forban, nikt tak, jak on nie potrafił odgadnąć, ile należy dać w łapę, komu, i kiedy! W tem mr Forban był niedoścignionym mistrzem.

(Ciąg dalszy nastąpi)

W holdzie Budowniczymu Polski Pomorze przed dniem 19-go marca

Grudziądzki Komitet Powiatowy Obchodu Imienia Marszałka Piłsudskiego zwraca się z następującym apelem do społeczeństwa.

W dniu 19-go marca złoży cała Polska z serc płynące życzenia Wielkiemu Solenizantowi, Marszałkowi J. Piłsudskiemu.

Życzenia i hołd Budowniczymu Polski składać będziemy w roku bieżącym tem goręcej, gdyż rok obecny zapisze na karcie historii Państwa polskiego nową erę życia i rozwoju, rozpoczynając się z uchwaleniem nowej Konstytucji 26 stycznia 1934 r.

Genusz Wodza wytyczył granice i Niepodległość Rzeczypospolitej na polu bitew, a w czasie pokoju położył pod jej budowę mocarstwowe podwaliny, wyprowadził ją z chaosu walk skłóconych partii i warcholstwa spodłanych charakterów, wiodących tyłoma ofiarami odzyskania ojczyznę ku przepaści drugiego upadku.

Źródłem nieszczęść i niewoli Polski był wadliwy ustrój państwowy, słabe rządy, prywatność obywateli i nieposzanowanie władzy rządzącej.

Najświatlejsze umysły, najgorętsze serca pojedynczych mężów pośród licznych koleń wykazywały Narodowi ratunek Rzeczypospolitej jedynie w oparciu o silny rząd i poszanowanie tego rządu przez obywateli. Okres wstrząsów politycznych, społecznych i gospodarczych w świecie, a także w Polsce, dyktuje konieczność zmian ustrojowych i wcielanie tychże reform w życie Państwa przez silny, zdecydowany, odpowiedzialny za swe czyny Rząd.

Zasada ustroju liberalnego broniąca tylko interesów jednostki, często sprzecznych z interesami Państwa, musiała w dzisiejszej rzeczywistości ulec zmianie przez postawienie dobra Państwa na pierwszym planie, a podporządkowanie dobra jednostki dobru ogólnemu Narodowi.

Państwo musi mieć prawo ingerencji w dziedzinach życia gospodarczego, społecznego i politycznego. Prawo to władnie daje Państwu nowa Konstytucja, która ma na celu:

1. Przeprowadzenie reformy ustroju państwowego pod kątem interesów Państwa, a nie grup, klas czy partii.
2. Stworzenie silnego Rządu odpowiedzialnego za rządy przed Narodem i historją.
3. Rozszerzenie ograniczonej dotychczas władzy Prezydenta Rzeczypospolitej i otoczenie jej należytyim autorytetem.
4. Danie Sejmowi i Senatowi podstaw pozytywnej pracy dla Państwa i dobra ogółu obywateli.
5. Przy silnym Rządzie — zagwarantowanie pojedynczemu obywatelowi lojalnemu dla Państwa wolności, prawa i sprawiedliwości, pojętych na szerokich podstawach demokracji.
6. Niepowrotne przekreślenie walk partyjnych i warcholstwa, szkodzących dobru państwowemu.
7. Nałożenie na wszystkich obywateli obowiązku posłuchu, poszanowania Rządu i twórczej pracy dla Państwa.

Komitet Powiatowy Obchodu Imienia Marszałka Józefa Piłsudskiego, ukonstytuowany z przedstawicieli wszystkich warstw obywatelskich na posiedzeniu w dniu 17-go lutego br., apeluje do ogółu społeczeństwa powiatu grudziądzkiego o podjęcie inicjatywy utworzenia Komitetów lokalnych w gmi-

nach, z udziałem reprezentantów władz, organizacji, duchowieństwa, nauczycielstwa i obywatelstwa.

Program uroczystości układają Komitety lokalne stosownie do warunków miejscowych.

Na wszystkich akademjach organizowanych przez Komitety, należy zwrócić uwagę i podkreślić wysiłek Wodza Narodu nad wypracowaniem nowej Konstytucji i jej znaczeniem dla jutra Rzeczypospolitej.

Poza stroną przeżyć momentów duchowo-uczuciowych podczas obchodów, należy pomyśleć także o formach zewnętrznych, wyrażających się w dekorowaniu domów chorągiewami państwowymi, pochodach młodzieży szkolnej z chorągiewkami, dekorowaniu okien nalepkami z podobizną Marszałka, iluminacjach świetlnych itp.

Każdy obywatel polski, świadomy wielkości czynów Marszałka Józefa Piłsudskiego, weźmie czynnie udział w uroczystości Imienia i z głębi serca prześle Mu życzenia

najdłuższych lat i radości życia dla dobra Ojczyzny, której stał się najofiarniejszym Synem.

KOMITET POWIATOWY:

(—) J. Belina, (—) Inż. Franciszek Baranowski, (—) Ks. Blericq, (—) Ks. Bruski, (—) Stanisław Brach, (—) Chelmiecki, (—) Dobjasz, (—) E. Dębski, (—) Doleżych, (—) Frackowiak, (—) W. Gibas, burm. Radzyn, (—) Górny, (—) Gawlik Jan, (—) Gruszczyński, Kom. P. P., (—) Grzybowski, Dembiniec, (—) A. Kwiatkowski, (—) Kazimierski, (—) Kruth, (—) Kosmowski, kpt., (—) Jan Koraszewski, (—) Klimek, (—) Józef Leja, Obwod. Insp. Szkolny, (—) B. Monteuffel, (—) Madej Józef, instr. O. P., (—) Niepokulczycki, starosta, (—) Nowak, Kom. P. P., (—) H. Pronobis, (—) Ks. Aleksander Pronobis, prob. Mokre, (—) Remus, (—) Rozwadowski, (—) Sulski Felician, (—) Siuda, (—) Szkodowski, (—) Staśkiewicz Wincenty, (—) Sredzki, (—) Słupski, wójt, (—) Tomczyński, (—) Wygonowski.

Międzynarodowy zjazd slawistów w Polsce Zagadnienia pomorskie na zjeździe

Komitet Organizacyjny II zjazdu slawistów pracujący pod przewodnictwem prof. Rozwadowskiego, kończy obecnie pracę nad układaniem planu zjazdu.

Plan ten obejmuje pracę zjazdu na zebraniach plenarnych oraz w czterech sekcjach. W miarę potrzeby utworzone zostaną podsekcje.

Sekcja językoznawstwa obejmie następujące grupy tematów: zagadnienia ogólne i metodologiczne — pokrewieństwo językowe, różnicowanie się języków, kwestja językowego „balkanizmu” itp. — zagadnienia porównawczego językoznawstwa słowiańskiego — dialektologia, geografia lingwistyczna, historia — oraz problemy o znaczeniu podstawowym dla poszczególnych języków słowiańskich, jak np. filologia staro-cerkiewno-słowiańska, słowniki

itp. Sekcja historii literatury zajmie się zagadnieniami: metodologicznymi, wzajemnych oddziaływań Słowian w dziedzinie literatury, dalej literaturami poszczególnych narodów słowiańskich.

Szczególnie uwzględniona będzie w tej sekcji twórczość Mickiewicza, ponieważ zjazd zbiega się ze stułeciem pierwszego wydania „Pana Tadeusza” i pod hasłem uczczenia tej rocznicy się odbywa. Sekcja kulturalno-społeczna zajmie się zagadnieniami prawnoustrojowymi i kulturalno-historycznymi oraz etnografią słowiańską, prehistorją ziem słowiańskich i antropologją Słowian.

Jak się dowiadujemy wśród licznych prac przygotowywanych na zjazd, kilka z nich będzie poświęconych zagadnieniom pomorskim.

Żalobna ekspedycja

W poszukiwaniu zwłok króla Alberta w lasach pod Namur.

180 tys. spraw na sumę 100 milj. złotych Dotychczasowe wyniki akcji finansowo-rolnej

Akcja finansowo-rolna osiągnęła wyniki imponujące. Do końca roku ubiegłego wszystkie urzędy rozjemcze załatwiły około 180 tysięcy spraw na sumę 100 milionów złotych.

Aparat finansowo-rolny działa w formie powiatowych urzędów rozjemczych, których jest 239, oraz wojewódzkich urzędów, których jest 16. Powiatowe urzędy rozpatrują sprawy posiadaczy gospodarstw większych o rozmiarze nie przekraczającym 100 hektarów, wojewódzkie urzędy natomiast załatwiają sprawy gospodarstw ponad 100 ha.

Powiatowe urzędy rozjemcze do końca grudnia 1933 r. rozpatrzyły ogółem przeszło 177.000 spraw, regulując przez to zadłużenie wynoszące około 85 milionów zł. Wojewódzkie urzędy załatwiły 2.843 sprawy, obejmujące przeszło 15 milionów zł. Do urzędów tych wpłynęło 5.811 spraw na kwotę 31.671.000 zł.

Równolegle do działalności urzędów rozjemczych rozwijała się praca Banku Akceptacyjnego, który udziela kredytu akceptacyjnego oraz akcja pomocy Skarbu Państwa instytucjom wierzycielskim, zawierającym

układy z dłużnikami-rolnikami. Inicjatywa w tym względzie przysługuje nie dłużnikom ale instytucjom wierzycielskim, których liczba wynosi niemal 6.000 (banki państwowe i komunalne, gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe i spółdzielnie kredytowe).

Cały ten olbrzymi aparat przedstawił Bankowi Akceptacyjnemu do połowy lutego r. b. do zatwierdzenia 10.120 układów, zawartych z rolnikami, na ogólną sumę poniżej 25.000.000 zł. Oczywiście cyfry te były znacznie niższe na koniec grudnia 1933 gdyż sprawozdanie z działalności urzędów

pierze gospodni w
przeciągu 40 lat...

Nieprawdopodobne a jednak prawdziwe! Liczba ta jest tylko znikomą częścią tego, co każda gospodni w domu wyprać musi.

Ileż godzin traciła dawniej pochylona nad balją, piorąc i trąc bieliznę!

Dziś trud ten stał się zbyteczny! Istnieje przecież RADIONI!

TO TAKIE PROSTE:

a) rozpuścić w zimnej wodzie
b) gotować przynajmniej 15 minut

c) płókać wpraw w gorącej, potem w zimnej wodzie.

Bez tarcia i szcorkowania staje się bielizna w krótkim czasie czysta i śnieżno biała.

Nie męcz się
weź

RADION

rozjemczych zamknięte zostało na ten termin.

Zestawienie pracy tych dwu ogólnych akcji oddłużeniowej wskazuje, że ilość zawartych do 15 lutego r. b. układów via Bank Akceptacyjny stanowi jedną osiemnastą ilość spraw załatwionych do 31 grudnia 1933 r. przez urzędy rozjemcze, przyczem na jedną instytucję wierzycielską wypada przeciętnie mniej niż dwie załatwione sprawy, pod czas gdy na jeden urząd rozjemczy wypada ponad 734 sprawy.

Młodzi Legjoniści na Pomorzu

Z przemówienia ks. Dunajskiego w Świeciu

Inauguracja naszego obwodu w Świeciu, o której była już wzmianka w „Dniu”, miała przebieg uroczysty i odbyła się w nastroju niezmiernie podniosłym dzięki właściwemu ustosunkowaniu się starszego społeczeństwa w Świeciu do Legjonu Młodych.

Przedewszystkiem należy tu podkreślić bardzo życzliwe, a zarazem rzeczowe stanowisko ks. dr. Dunajskiego, który po mszy św., odprawionej na intencję inauguracyjną obwodu wygłosił okolicznościowe przemówienie, w którym podkreślił, że życie sławie zmienia zależnie od potrzeb swoje formy ustrojowe. Odczuwać się daje specjalnie obecnie nie tylko u nas, ale na całym świecie, że zagadnienia ustrojowe górują nad niemi. Ks. dr. Dunajski zaznaczył, że „dobrze jest iż i młodzież polska zgrupowana w „Legjone Młodych” pracuje nad sprawiedliwym układem sił społecznych w Rzeczpospolitej, zwłaszcza, że „Legjon Młodych” nie naśladuje obcych wzorów, nie wprowadza w życie „poglądów bolszewickich” (jak to insynuuje prasa partyjna, przyp. red.), a tembardziej nie walczy z religią katolicką, doceniając jej znaczenie etyczne i moralne, tak głęboko wkorzenione w sercach nas Polaków.

Z Komendy Okręgu Legjonu Młodych

Z powodu choroby legj. Tadeusza Napiórskiego objął z dniem 12 b. m. zastępstwo komendanta Okręgu Pomorskiego L. M. legj. red. Waclaw Sigurski.

Odprawa komendantów oddziałów grudziądzkiego obwodu L. M.

W niedzielę dnia 25 bm. odbędzie się w Grudziądzu odprawa komendantów oddziałów tamtejszego obwodu. Na odprawę przybędzie z-ca komendanta Okręgu legj. red. Sigurski. Na porządku obrad sprawy organizacyjne.

Drugi zjazd okręgu pomorskiego L. M. odbędzie się w maju w stolicy Pomorza

W maju b. r. odbędzie się w Toruniu II. zjazd Pomorskiego Legjonu Młodych. Zjazd delegatów obwodów, który potrwa 2 dni, połączone będzie z jednoczesnym zlotem członków L. M. z całego okręgu. Podczas gdy zjazd dokonano przeglądu działalności dotychczasowej i wytyczy plany pracy na przyszłość zlot będzie rewją wzrastających sił Młodego Pomorza, które w pracy twórczej dla Państwa znalazły właściwe ujście swoich aspiracji i dążeń.

Już obecnie zaczyna się we wszystkich obwodach naszego okręgu wytyczona praca, aby należycie przygotować się i zdać egzamin ze swej sprawności organizacyjnej. W szlachetnym wysiłku o palmę pierwszeństwa przed obwódnic chcę się dać wyprzedzić i dokłada wszelkich starań, aby w wspólnym dorobku mieć też i swój poważny udział.

Do Gdyni przywieziono okaz młodego rekina

Jeden z kupców w Gdyni zakupił skrzynię świeżych śledzi wprost ze statku, który przywiózł swój rybi ładunek z Norwegji. Zdziwienie kupca nie miało granic, gdy po otwarciu skrzyni znalazł razem ze śledziami okaz młodego rekina, naturalnie już usniętego. Rekin został oddany do stacji morskiej w Gdyni, gdzie zakonserwowany będzie w spirytusie.

Rząd hiszpański zagrożony

Z Madrytu donoszą: sytuacja rządu Lerroux jest niepewna. Rząd, oparty na mniejszości, zdany jest na łaskę prawicy, która popiera go tylko wtedy, gdy jest to zgodne z jej interesem. O ile okoliczności nie ulegną zmianie w każdej chwili może nastąpić przesilenie rządowe. Kola polityczne przypuszczają, że przed końcem tygodnia nastąpi ważne wydarzenie.

Tylko 100 dni słonecznych

Tylko sto dni w roku mamy słonecznych. Podczas pozostałej pory panują w naszej szerokości geograficznej chłód i wilgoć, a więc sposobność dość, aby się nabawić częstych przeziębień. Skuteczną ochronę stanowią w tych warunkach Aspirina, znana także dobrze reumatykom jako swoisty środek łagodzący i leczący bóle. Chcąc zapobiec rozwinięciu się przeziębień w prawdziwą chorobę, należy używać codziennie przy pierwszych objawach bólowych 1 — 2 tabletek Aspiryny.

W czasie akademii inauguracyjnej po zagajeniu legj. Rumianowskiego przemawiał p. starosta Krawczyk, który wyraził zadowolenie, że praca Legjonu Młodych opiera się na dorobku pokolenia niepodległościowego, które budując zęby państwowości, ma pewność, że znajdują godnych następców, którzy zachowają ciągłość ideową.

Przedstawiciel Komendy Okręgowy leg. inż. S. Waldorf-Kubiczek w swoim przemówieniu podkreślił konieczność organizowania się młodzieży w szeregach L. M., gdyż wprowadzenie w życie jego tezy ideologicznych może zapewnić dalszy rozwój mocarstwowej Polski. W zakończeniu prosił p. starostę oraz społeczeństwo Świecia o dalsze życzliwe poparcie tamtejszego obwodu.

Następnie w nastroju podniosłym odbyło się ślubowanie nowych członków.

Polska zdobyła trzecie miejsce w mistrzostwach narciarskich

Na zawodach narciarskich w Sollefteaa w konkursie skoków do kombinacji i w biegu zjazdowym, jak już podaliśmy, zwyciężył Norweg Hagen, uzyskał on w skoku 67 mtr. Stanisław Maruszak skoczył w pięknym stylu 60 mtr., Łuszczek 57 mtr., a Czech 53 mtr.

W klasyfikacji państw zwyciężyła Norwegja przed Finlandją. Polska zajęła bardzo zaszczytne trzecie miejsce przed Szwecją, Austriją i Niemcami. Ogółem w konkursie skoków startowało 45 zawodników.

Prasa szwedzka wyraża się z wielkim uznaniem o polskich narciarzach.

Kurs narciarski w Borkowie Kartuskim

Pomysłowe sposoby uczestników w czasie gołolegdi

W Ośrodku Sportów Zimowych O. K. VIII. w dniu 16 bm. został zakończony 14-to dniowy kurs narciarski. Na kurs przybyli narciarze z całego województwa Pomorskiego, oraz z kilku powiatów województwa Warszawskiego i Południowego.

Mimo złych warunków atmosferycznych i terenowych, kier. kursu por. Gronowski z Okr. Odr. Wych. Fiz. w Toruniu doprowadził kurs do końca, organizując poza wyszkoleniem narciarskim praktycznym i teoretycznym, szereg wycieczek w okolice Kartuz oraz kurs gier sportowych. Radzono sobie we wszelaki sposób, np. na drogi ledne, na których leżała dość duża warstwa lodu, niosono w koczach śnieg, umożliwiając w ten sposób jazdę na nartach w dniach, w których zdawałoby się, można jeździć tylko knjakiem.

Kursiści młodzi ludzie rekrutowali się z młodzieży — sportowców w całym tego słowa znaczeniu. Mimo przynależenia do różnych organizacji i zreszta, które nieraz na własnym podwórku zwalczają się wskutek podburzań przez ludzi złej woli, na kursie stali się jedną rodziną. Kurs został zakończony uroczystym rozdaniem świadectw i obiadem.

Na uroczystość zakończenia przybył Kdt. Obwodu P. W. 65 p. p. z kadraj zawodową, którzy żegnając uczestników kursu wczuli ich do propagandy narciarstwa i ośrodka w Borkowie, który powstał z inicyjatywy D-ey O. K. VIII. p. gen. Paławskiego i p. starosty Czarnockiego, w trosce o danie narciarzom Pomorza możności korzystania z prześlicznych terenów narciarskich w Kaszubskiej Szwajcjarji.

W poszukiwaniu zaginionego sędziego

Zginął w Tatrach w drodze do Hali Gąsienicowej

Od dwóch dni w Dolinie Jaworzynki i na t. zw. Karczysku w drodze na Hali Gąsienicowej czynione są poszukiwania za zaginionym od 12 b. m. dr. Marjanem Filipem, sędzią grodzkim z Białej.

W dn. 12 lutego, kiedy panowała silna zadydka, sędzia Filip wybrał się na Hali Gąsienicową w towarzystwie studenta Uniwersytetu Jagiellońskiego Smolika. W drodze zaczął bardzo często przystawać, zarówno wskutek silnej zadydki, jak i zdaje się z powodu osłabienia.

W pewnym momencie dr. Filip poprosił towarzysza, aby nie kępował się nim i poszedł sam naprzód na Hali, gdyż on, o ile nie będzie miał sił, zawróci. Smolik poszedł w dalszą drogę i przypuszczał, że towarzysz jego wrócił do domu.

Tymczasem 20 bm. z sądu w Białej nadeszło zawiadomienie, że sędzia Filip nie powrócił z urlopu. Spowodowało to poszukiwania za zaginionym, które dotychczas pozostały bez skutku.

Zuder Bebe Srofmiana - Skarb dziecka i matki

Posiedzenie Rady Miejskiej m. Lubawy

Niezatwierdzenie p. Licznarskiego na wiceburmistrza — Odrzucenie dodatkowego budżetu elektrowni

Dn. 20 bm. odbyło się w Lubawie posiedzenie Rady Miejskiej. Pierwszym punktem posiedzenia było wprowadzenie w urzęd radnego p. Jana Lipperta (BBWR). Następnie przewodniczący p. burmistrz Pater podał do wiadomości pp. radnym pismo Wydziału Pow. z dnia 11. I. 1934 r. o zatwierdzeniu uchwały Rady Miejskiej z dnia 27. XII 1933 r. w sprawie sprzedaży parceli katolickiej gminy kościelnej.

Na wniosek p. radnego Truszczyńskiego (Kl. Nar.) zaniechano czytania instrukcji kasowo-rachunkowej, a przystąpiono od razu do od-

czytania regulaminu dla Komisji Rewizyjnej, opracowanego przez Związek Miast Polskich w Warszawie, który jednogłośnie przyjęto. Na pytanie p. radnego dyr. Podoby (BBWR), kto bada warunki do sprawowania funkcji członka Komisji Rew., Zarząd Miejski nie umiał na to dać odpowiedzi.

Zkolei przyjęto do wiadomości pismo p. starosty pow. lubawskiego z dnia 8. II. 1934 r. o niezatwierdzeniu p. Fr. Licznarskiego (Kl. Ner.) na wiceburmistrza miasta. Pan przewodniczący wyjaśnił, iż p. starosta nie zatwierdził

Zaległości finansowe z tytułu melioracji

Centralny Komitet przedstawicieli spółek wodnych, których ilość wynosi zgórá tyśiąć i stanowi sieć, pokrywającą całą Polskę, zwołała w pierwszych dniach marca wielką konferencję w celu ustalenia sposobów uporządkowania zaległości finansowych, powstałych z tytułu przeprowadzenia melioracji. Zaległości te wynoszą dziś kwotę b. poważną.

Pozatem sprawa melioracji gruntów, zwłaszcza zaś łąk, stanie się przedmiotem innej konferencji, która odbędzie się również w marcu z udziałem przedstawicieli wszystkich izb rolniczych.

Obie konferencje odbędą się w Związku Izb i Organizacji Rolniczych.

Spadek protestów wekslowych

Ogółem w ciągu 1933 roku zaprotestowano weksli na terenie Polski na sumę 407,6 milj. zł. dobec 838,2 milion. zł. w roku poprzednim. Najwięcej protestów wykazuje Warszawa, a mia nowicie 93,5 mln. zł, dalej idzie Łódź — 34,2 mln. zł, Lwów 19,1 mln. zł, Poznań — 18,6 mln. zł, Wilno — 12,1 milion. zł i Katowice — 7,3 mln. zł.

Umowa handlowa z Czechosłowacją

W najbliższym czasie nastąpi prowizoryczne wprowadzenie w życie nowopodpisanej umowy handlowej między Polską a Czechosłowacją, do czasu ratyfikacji jej przez ciała ustawodawcze.

MAGGI^{EGO}

PRZYPRAWA DO ZUP

Wystrzegać się naśladownictw!

Co się naśladuje?...

zawyczań wyroby o wypróbowanej jakości. Szkodliwe stają się takie naśladownictwa wtedy, gdy przystrajają się w cudze piórka. Odcinając do napełnienia próżną buteleczkę Maggi'ego, żądajcie wyraźnie Maggi'ego przyprawy i zważajcie, by ją napełniono z dużej butelki Maggi'ego. Kupiec sprzedający inny płyn z tej butelki naraża się na karę. Wystrzegajcie się zwłaszcza domokrajczy, bo kupując przyprawę od niego, zostaniecie napełnieniu oszuki.

Dzieci w wieku szkolnym

osoby dorosłe, przy wszelkich objawach chorób nerwowych, uzdrawiający, matki karmiące, ludzie pracujący umysłowo i fizycznie, którzy chcą sprostać swym zadaniom, nabracić chęci i sił do pracy, słowem utrzymać równowagę ciała, powinni jako codzienny dodatek do pokarmu używać odżywkę witaminowo-lecytinową „Sanator”. Jest to naturalny pokarm, który

uzupełnia w organizmie brak tych pierwiastków. Zbawienne skutki takiej kuracji w tysiącach takich wypadkach udowodniły wysoką wartość tej odżywki. Prospekty i objaśnienia wysyła Fabryka „Paroma” Bydgoszcz, Sp. z o. p., ulica Strona 4, telefon 20-32.

Do nabycia w aptekach i droseriach

p. Licznarskiego na wiceburmistrza miasta, opierając się na art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 26 marca 1923 r.

Dłuższą dyskusję wywołała sprawa uchwalenia dodatkowego budżetu elektrowni na rok 1933-34 na kwotę 3.683 zł. Projekt Zarządu Miejskiego wywołał sprzeciw ze strony większości pp. radnych z tego względu, iż nie zawierał on dokładnego obliczenia zużycia ropy, której ilość w stosunku do poprzednich lat powinna być wielkością stałą, a tylko ceny ropy mogą ulegać zmianie. Należałoby skrupulatniej zająć się tą sprawą i wyjaśnić niedociągnięcia w gospodarce elektrowni.

Za uchwaleniem dod. budżetu elektrowni głosowało 4 radnych z Klubu Narod., a p. burmistrz zawieszając uchwałę, zapowiedział, że „w konsekwencji nastąpi zamknięcie prądu” (sic!).

Ostatnim punktem porządku dziennego było uchwalenie viriment w budżecie: a) administracyjnym na kwotę 2.500 zł, b) szkolnym na kwotę 550 zł, c) ogólną na kwotę 318 zł. Powyższy viriment, proponowany przez Zarząd Miejski, przyjęto jednogłośnie.

Życie gospodarcze

K. MUCHA.

Drogi rozwoju i techniki handlu w porcie gdyńskim

Przed kilku dniami odbyło się w Gdyni posiedzenie dyskusyjne, zorganizowane przez **Koło Gospodarcze Sier Portowych BBWR.**, na którym wygłoszono kilka poważnych i bardzo wartościowych referatów. Niżej podajemy w obszernym streszczeniu referat p. K. Muchy, dyrektora Powsz. Zakł. Mag. „Pantarei”, w którym autor ujmuje bardzo fachowo i rzeczowo zagadnienia rozwoju i techniki handlu portowego.

(Przyp. Red.)

Najbardziej aktualną sprawą dla naszego handlu portowego będzie zawsze kwestia transportu, albowiem historia wskazuje, że żadna inna gałąź życia gospodarczego tak nie oddziaływała zasadniczo na rozwój ośrodków handlowych, jak przewóz i z nim spójne czynniki: frachty morskie, kolejowe, zagadnienia celne i z nimi związane manipulacje. Stanowią one podstawę kalkulacyjną przy kierowaniu transportów towarów, które wymagają szybkiego przewozu, regularności i względnej taniści przy oczywiście liberalnym traktowaniu odprawy w przywozie i w wywozie.

Wielkie możliwości rozwoju Gdyni, jako siedziby potężnego ośrodka kupiectwa i przemysłu, nie budzą dziś żadnych wątpliwości ze względu na niewyczerpalny wprost basen zaplecza nie tylko krajowego, lecz zagranicznego. Wydobyte ich będzie zależało w pierwszym rzędzie od niewymyknięcia się z kalkulacji.

Dzięki naszej żegludzie stopniowo uzyskujemy właściwy regulator wysokości frachtów morskich. Między, a pełny poświęcenia polski przemysł ekspedycyjny w porcie, swoim wysiłkiem sekunduje w należytej odprawie towarów przez Gdynię, ofiarne konkurując z zagranicznymi portami i nawiązując transport ładunku z morskim.

Na tych dwóch odcinkach zagadnienie jest częściowo rozwiązane, aczkolwiek mamy jeszcze wiele do zrobienia przy należytem zharmonizowaniu stosunków w tej branży, w której panuje jeszcze naprężenie na tle wzajemnego zwalczania się.

Należy usunąć bolączki

Kwestje kolejowe wskazują na pewien postęp w ich rozwiązaniu, jednakowoż sżywność taryf i co najważniejsze zbyt małe powiązanie czynników w tym względzie decydujących, ze sferami portowymi, nie tworzą na razie podstawy do pracy przygotowawczej, mającej podnieść tempo rozbudowy Gdyni, jako ośrodka kupiectwa. Konieczność ściślej współpracy, przesunięcie pewnych kompetencji z centrum do portu, wraz z przyspieszonym trybem postępowania, są zagadnieniami nieodłącznymi od ogólnego poruszonych przez nas tematu.

Dobra wola poszczególnych jednostek w organizacji portowego celnictwa chybi celu przy obecnych, częstokroć niedostosowanych do handlu zamorskiego, przepisów i stwarza sytuację mało zachęcającą do kierowania transportów na Gdynię. Brak należytych kompetencji organów celnych-portowych, brak zakładów badań na miejscu stwarza sytuację stawiającą Gdynię na poziomie mniej uprzywilejowanym, niżeli sąsiedniego Gdańska. Bez uregulowania tej sprawy staje się nie do pomyślenia chęć do tworzenia w Gdyni zakładów przetwórczych i kupieckich.

Zadania Gdyni

Podchodząc do tematu, nie można pominąć chociażby ogólnikowo warunków lokalnych, w których obecnie znajduje się Gdynia. Oczywiście podajemy je rozwadze z największą życzliwością dla wszystkich, którzy oddali swój cały wysiłek dla dobra Gdyni i stwierdzając wybitny postęp w jej rozwoju, musimy dążyć do lepszego jutra, wytykając pewne, już nieduże stosunkowo mankamenty organizacyjne, ażeby stworzyć rzeczywistość grunt dla takiego rozwoju Gdyni, którego jej wszyscy bez wyjątków pragniemy.

Korzystna kalkulacja, ułatwienia administracyjno-fiskalne i właściwa propaganda niewątpliwie stworzą łożysko, przez które nastąpi dopływ kapitałów do Gdyni.

Gdynia dotychczas spełniała przeważnie rolę instrumentu przeładowczego. Kupiectwo w niej osiadłe, mało-zasobne w kapitały i z braku nastawienia do handlu zamorskiego, zamknęło koło swoich zainteresowań w lokalnym handlu na potrzeby miejscowe.

Właściwym zaś przeznaczeniem Gdyni jest stać się zbiornikiem apro wizacji zapleczka, giełdą dla transakcji handlowych i notowań orientacyjnych.

Pierwsze szczęśliwe przebiegły realizacji tego wielkiego planu już niewątpliwie nastąpiły. Powstał w porcie przemysł przetwórczy olejarni, mamy ryżownię, przetwórnię sliwek, dojrzał bananów.

W związku z powstaniem wolnej strefy, niewątpliwie dojdą nowe ogniska w łańcuchu portowego przemysłu przetwórczego. Właściwym zaś rozwiązaniem problemu kupieckiego nastąpi z chwilą organizacji większych składów konsygnacyjnych, które również stopniowo przyjmują Gdynię za swoją bazę.

Bawełna znajduje swoje właściwe rozwiązanie. Ziarna kakaowe, skóry, tłuszcze, w najbliższej perspektywie kawa, posłużą do rozwoju handlu hurtowego towarami kolonialnymi. Dzisiejszy sposób handlu kup-

ca polskiego, który sprowadza towary w drobnych ilościach przez pośredników, odpłacając przez to wysokie frachty, powoli będzie zmierniał. Źródło zaopatrywania w towary, wysłane bezpośrednio z krajów produkcji, musi powstać w Gdyni. Niestety transakcje z tych składów konsygnacyjnych, które zostały związane w Gdyni, są finansowane przez zagraniczne domy i zawierają się na podstawie notowań giełd zagranicznych. Dopiero większy popyt z tych składów, uwiązany ze sprzedażą przez firmy polskie, osiadłe w Gdyni, stworzy niezależne notowania i giełdę na te towary.

Handel owocami, dzięki organizacji aukcyjnych owocowych, również wyzwoli się od szkodliwych wpływów drogiego pośrednictwa, nieuregulowanego zakupu i będzie naturalnie mógł się rozwijać, osiągając pryncyplem konieczne dane i do ekspansji na, ciężące do Gdyni, zagraniczne rynki, odciągając je od dominującej roli Hamburga, Rotterdamu, Kopenhagi itd.

Retrospektywny pogląd na załazek gdyńskiego handlu zamorskiego, pozwala na wprowadzenie pewnego optymizmu i niezrażymy się pierwszymi niepowodzeniami na tym trudnym polu, gdzie dużą rolę odgrywa tradycja kupiecka i zaufanie.

Jarmark w Bukareszcie Mossi — królestwem wesela i zabawy

(Korespondencja własna).

Mossi jest to prater rumuński, który organizuje się rok rocznie w lutym na przedmieściu Bukaresztu, zwanem Ohor. Już od zamierzonych czasów na doroczne jarmarki Mossi spieszyli ludzie przedewszystkiem, by kupić naczyń i garnki przeznaczone dla strawy rytualnej, rozdzielanej pomiędzy żyjących na cześć umarłych, starców. Sprzedaje się tutaj wszelkiego rodzaju towary i produkty krajowe, spotyka się również pełne rozrywek budy jarmarczne, drewniane koniki, loteryjki, bufety, restauracje pro wizoryczne. Jest to jedne miejsce, gdzie lud się bawi. Bardzo zabawny jest rodzaj jazzbandu zwany charivari i turtomarre, umieszczony w czterech częściach jarmarku. Wszyscy są

jakby upojeni, odurzani różnemi świcidelkami i zgiełkiem: przechadzają się wieśniacy i ludzie z przedmieścia Mohala; piekielny wrzask pograża ich w szczęśliwe odurwienie i pozwalają się unosić temu wirowi.

Sprzedawcy limoniady, umieszczeni za swoimi bufetami, przybyli, ażeby zarobić i wyciągnąć jaknajwięcej pieniędzy z tego tłumu, który przez godzinę uważają za bogaty; uwijają się zatem jak szaleni. Ogromna konkurencja spradowadza ze wszystkich stron sprzedawców różnego rodzaju linek; cyganki, przykucnięte koło jednego trójnoga, przypiekają ziarna kukurydzy; nawołują przechodniów; chustki fularowe zsunęły się im nieco na bok, ukazując ciemne

sploty. Zarzucę się węgle powodują pęknięcie ziarnek kukurydzy, tworząc z nich małe bardzo białe, chrupiące przysmaki, wyglądające jak garść śniegu, lecz śniegu pożywnego. Nazywa się je floricie. W prowizorycznych piwiarniach pod namiotami tańczą tęgie malowane kobiety, przystrojone dziwnie w świcidelnik jaskrawe i szkielka młodzieńcy, przebrani za tancerki wschodnie o pomalowanych twarzach pokazują różne figury; pozatem widzi się wieśniaków z okolic Compulury, uczciwych górali o twarzach okrągłych i świeżych, w białych obcisłych spodniach, którzy sprzedają małe filizanecki słiwowicy wyrabianej w ich stronach; posiadają wiele wdzięku czysto rumuńskiego. Gromady spacerowiczów przebiegają, dmuchając w trąbki papierowe; jarmark jest jedynym miejscem, gdzie można się swobodnie, zabawić.

Drogę powrotną ożywiają lampiony i muzyka cygańska, a nad tem wszystkim unosi się radość życia i tęsknota.

Przed kuźniami: ogień, cienie, iskierki, tu tam błysnie jakies oko, zab. ręka guzowata lub podarta koszula na ramieniu.

To jest Mossi, którego malowniczy wygląd poruszał kiedyś dusze artystów.

Dolly Vintilescu.

Nowa umowa zbiorowa

w sprawie wynagradzania marynarzy

W wyniku dłuższych pertraktacji pomiędzy Związkiem Armatorów a Związkiem Zawodowym Transportowców (marynarzy), przed wczoraj wydane zostało przez p. inż. J. Dreckiego orzeczenie arbitrażowe, które ustala:

- 1) umowa zbiorowa obowiązująca będzie na dalsze na statkach żeglugi regularnej, jak i nieregularnej;
- 2) zniesienie dotychczasowych i ustalenie nowych norm pac miesięcznych, uwzględniających obniżkę o około 11 proc.;
- 3) Zniesienie dotychczasowej i ustalenie nowej normy wynagrodzenia za nadgodziny dla I kategorii zamiast zł. 1,40 — zł. 1,25 dla II kategorii zamiast zł. 0,80 — zł. 0,70 i dla III kat. zamiast zł. 0,70 — zł. 0,60.

- 4) utrzymanie wolnych „półdni” za niedziele spędzone na morzu z tem że maksymalna granica zostaje określona na 3 „półdnia” w przeciągu 1 miesiąca.

- 5) wniosek Związku Armatorów o skrócenie urlopow nie zostaje uwzględniony.

Powyższe zmiany umowy zbiorowej wchodzi w życie z dniem 1 marca br.

O usprawnienie ruchu towarów tranzytowych

W Urzędzie Morskim odbyła się konferencja w sprawie usprawnienia importu i eksportu produktów pochodzenia zwierzęcego przez port gdyński, zwłaszcza towarów tranzytowych.

W obradach tych wzięli udział: Główny inspektor weter. Min. Rolnictwa płk. dr. Marczewski, wojewódzki insp. weter. dr. Jakubowski, powiatowy lek. wet. dr. Marczyński, in-

spektor Związku Bekonowego dr. Koeppa, oraz przedstawiciele Urzędu Morskiego, Urzędu Celnego i zainteresowanych sfer gospodarczych.

Należy przypuszczać, iż po konferencji tej wszelkie niedomagania zwłaszcza przy ruchu towarów tranzytowych będą w niedługim czasie znacznie usprawnione.

O ułatwienia w ruchu granicznym polsko-niemieckim

Konferencja w Chojnicach

W tych dniach odbyła się w Starostwie w Chojnicach konferencja pomiędzy starostą powiatowym Mieszowskim a landratem z Olszuchowa Schroederem. W konferencji wzięli ponadto udział ze strony polskiej: kom. pow. P. P. Wozniak i kom. str. gr. Kartulowski ze strony niemieckiej — kom. cel-

ny Ehrlich i insp. Fabian.

Ustalono szereg nadzwyczajnych przebiegów granicznych, mających na celu ułatwienie ludności pasa granicznego komunikowania się przez kordon dla załatwiania spraw, związanych z jej interesami gospodarczymi.

1/3 LITRA NIEZBIERANEGO MLEKA

jest zawarta w skoncentrowanym stanie w każdej stugramowej tabliczce prawdziwej mlecznej czekolady

Fuchs

Oryginalny smak śmietanki i kremu jest charakterystyczną cechą prawdziwej mlecznej czekolady 9929

NASIONA WSZELKIE

wyborowej jakości

C. ULRICH Hodowla i składy nasion

Warszawa — Ceglana nr. 11

Cenniki bezpłatnie. 161

Programy radiowe

SOBOTA, 24 LUTEGO.

Radjostacja Warszawska.

7,20 Muzyka ludowa (płyty). 7,30 Dz. por. 7,40 D. c. muzyki z płyt. 7,55 Chwilka gospodarstwa domowego. 12,05 Koncert zespołu jazzowego W. Wilkosza. 12,30 Wiad. meteorol. 12,36 D. c. koncertu zesp. jazzowego. 12,55 Dz. poł. 15,25 Wiad. o eksporcie polskim. 15,30 Wiad. gospod. 15,40 Pieśni w wyk. B. Malinowskiej (msopran). Przy fortep. prof. L. Urstein. 15,55 „Chwilka lotnicza i przeciwgazowa”. 16,00 Aud. dla chorych 16,40 Francuski (kurs średni). Lektor. 16,55 Koncert popul. w wyk. ork. symf. P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego z udziałem J. Popławskiego (tenor). Akomp. prof. L. Urstein. 18,00 „Przebieg prasy roln. kraj. zagran.”. 18,00 Reportaż. 18,35 Polski jazz w kraiu i zagranicą. Wyk.: O. Łada (śpiew) i M. Altenberg oraz W. Rybczyński (2 fortepiany). 19,00 Transm. z Sali Rady Miejskiej fragmentu akademii z okazji Narodowego Święta Estonii: a) Przemówienie min. Hubickiego, prezesa Tow. Polsko-Estońskiego, b) przemówienie b. Naczelnika Państwa Estońskiego p. Einbunda. 19,25 Recytacje poezji (kw. poetycki). 19,40 Wiad. sport. 20,00 „Myśli wybrane”. 20,02 Muzyka lekka Wyk. ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota. 21,00 Skrzynka pocztowa techniczna omówi p. W. Frenkiel. 21,20 Koncert muzyki polskiej, poświęcony twórczości I. J. Paderewskiego. Wyk.: J. Turczyński (fortepian). 22,00 Muzyka tan z kaw. „Polonia”. 23,00 Wiad. meteorol. dla komunikacji lotn. i kom. policyjny. 23,05—24,00 Kukułka Wileńska.

NIEDZIELA, 25 LUTEGO.

Radjostacja Warszawska.

9,00 Sygnał czasu. 9,05 Gimnastyka. 9,20 Muzyka poranna (płyty). 10,00 Chwilka gospodarstwa domowego. 10,05 Bicie dzwonów, poczem nabożeństwo z Katedry Poznańskiej Chór śpiewa pod dyr. ks. dr. Gieburowskiego. Kazanie na 2-gą niedzielę Wielkiego Postu pt. „Opuszczenie Chrystusowe”. wygł. ks. pr. dr. T. Jachimowski. Po nabożeństwie muzyka religijna z płyt. 11,57 Sygnał czasu. 12,15 Poranek muzyczny z Filharm. Warsz. Wyk.: Ork. filharm. pod dyr. E. Zygmana i L. Berkwicówna (fortepian). 14,00 „Działacz społeczny na wsi” — wygł. p. Sz. Ciekot. 14,20 „Przebieg rynku produktów rolnych” — wygł. p. St. Prus-Wisniewski. 15,00 „Zbyt inwentarza rzeźniowego w świetle nowej ustawy”, wygł. p. J. Wojtyna. 15,20 Koncert zespołu salonowego H. Adamskiej-Grossmanowej. 16,00 Sluchowisko dla dzieci starszych pt. „Kiedy Zygmunt zabrzniął z wieży”, pióra M. Dynowskiej. 16,30 Kwadrans słynnych artystów — J. Seigeti — skrz. (płyty). 16,45 „Dobry Farsz” — fragment z powieści P. Gajowickiej pt. „Ziemia Elżbiety” (Kwadrans literacki). 17,00 Pogandanka pt. „Catoroczny plan pracy gospodyni wiejskiej” — wygł. p. M. Karczewska. 17,15 „Co tańczy i śpiewa wieś podwileńska” (transm. z Wilna). 18,00 Sluchowisko z Krakowa. 18,40 Melodie z oprt. „Miłość i złoto” oraz „Yacht Miłości” (płyty). 19,30 Radjotygodnik dla młodzieży „Co się dzieje na świecie”? w opr. Br. Winawera. 19,45 „Przebieg teatralny”. 19,50 „Myśli wybrane”. 19,52—20,15 Nieznany utwór M. De Falla „Trójkątny kapelus” (płyty) 20,15—20,25 Dziennik wieczorny. 20,25—21,05 Transmisja z Krynicy zawodów hokejowych „Polska—Niemcy”. 21,05—21,20 „Tylko dla brydżistów”, wygł. p. Janina Warnecka (feljeton). 21,20—22,20 „Na wesołej lwowskiej fali”. 22,20—22,50 Koncert muzyki lekkiej. Wyk.: Ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota i M. Karwowska (śpiew). 2,50—23,00 Wiadomości sportowe. 23,05—23,30 D. c. koncertu muzyki lekkiej.

Najciekawsze audycje innych radjostacji krajowych.

12,15 Warszawa. Poranek muz. z Filharm. Warsz.

14,25 Katowice. Koncert popul. w wykonaniu chóru meskiego huty „Baidon”.

17,15 Wilno. „Co tańczy i śpiewa wieś podwileńska”. Wyk. Chór Białoruski pod dyr. Matwijca i ork. miejska A. Winceia.

18,00 Kraków. Sluchowisko „Stefek”, wg. Jakóba Devala, w reż. J. Karbowskiego, w wyk. artystów teatru im. Słowackiego.

Kupiectwo gdyńskie pod sztandarami BBWR.

Na ostatnim zebraniu zarządu Towarzystwa Kupców Samodzielnych w Gdyńi, które odbyło się pod przewodnictwem prezesa tej organizacji dr. Smolonia, znaczna część członków zarządu, którzy dotąd jeszcze nie należeli do obozu prorządowego, zgłosiła akces do BBWR. Składając odpowiednie deklaracje do rąk przewodniczącego, najpoważniejsi kupcy gdyńscy

dali w ten sposób wyraz swym przekonaniom, że tylko czynna i realna współpraca z Rządem może dać korzyści, zarówno dla dobra ogólnego, jak i samego kupiectwa.

Jak się dowiadujemy, również i inni członkowie Towarzystwa, zachęcani tym przykładem zgłosili masowo przystąpienie swe do BBWR.

Skutki wichury w powiecie toruńskim

Wywrócone słupy telefoniczne — Omal nie katastrofa autobusowa

Szalejąca w ubiegły wtorek burza połączona ze straszliwą wichurą wyrządziła w powiecie toruńskim, zwłaszcza w okolicy Chelmży, poważne spustoszenie.

Na szosie Chelmża — Toruń wywróconych zostało 9 słupów telefonicznych oraz pozrywane zostały przewody. W Pluskowosach pod Chelmżą wiatr zerwał dach z jednego z domów

mieszkalnych, rzucając go na drogę.

O sile wiatru świadczy najlepiej fakt, że autobus, kursujący na linii Wąbrzeźno — Chelmża — Toruń zepchnięty został z szosy i jedynie tylko dzięki temu, że znalazł oparcie w drzewie przydrożnym, uniknął wywrócenia się i związanym z tem następstw.

Zbliżają się czały

przedwiosennych zmian atmosferycznych, po okresie zimowym, ubogim w pożywienie o potrzebnej zawartości witamin. Ostatni ten moment warunkuje znana nieświadomość wyglądu w okresie przedwiośnia. Zagadnienie ochrony cery, a jednocześnie jej ożywienia rozwiązuje w całej pełni wytworzy — a jednak nader przystępny ceną — krem „Ultrasol”, o wysokiej sile ożywczej, dzięki zawartości emanacji promieni pozafioletkowych.

Niezwycię popisy umysłowo chorego na jeziorze

W ubiegłą niedzielę przechodząc na ul. Li-powej, położonej na przedmieściu miasta Chelmży byli świadkami niezwykłych popisów jakiegoś nieznanego mężczyzny. Na znajdujące się w pobliżu jezioro wbiegł jakiś osobnik bez marynarki, bez czapki i bez obuwia. W pewnym momencie słaby wskutek odwilży lód załamał się pod nim, a nieszcze-

śliwy wpadł do wody. Zdołał jednak z powrotem wydostać się na powierzchnię.

Po kilkakrotnem przemierzaniu jeziora mężczyzna skierował się w stronę Dziemian. Jak się okazało, był to umysłowo chory z Dziemian niejaki R. Sprawą zainteresowały się władze, w wyniku czego odstawiono go do Zakładu Psychiatrycznego w Kołobrzewie.

Włamanie do Sądu Grodzkiego w Lidzbarku

Nocy wczorajszej nieznanymi dotychczas osobnikami włamali się do kasy Sądu Grodzkiego w Lidzbarku, gdzie zdołali rozpruć rakiem zewnętrzny panczer kasy na przestrzeni 30 cm. Spłoszeni przez strażnika

więziennego „kasiarza” zbiegli, zanim zdołali ostatecznie rozpruć kasę. Jeden ze sprawców zgubił przed głównym wejściem do gmachu sądowego szalik wełniany. — Za włamywaczami wszczęto pościg.

Walka z gripą i anginą

W związku z raptownymi zmianami pogody naszego klimatu wszyscy jesteśmy skłonni do przeziębienia, na skutek czego stale zapadamy na różne choroby, powstające na tle tak zwanego „przeziębienia” szczególnie na grype, anginę, influencę, krztusiec u dzieci, uporczywe bóle głowy i wiele innych tym podobnych niedomagań. Należy przeto wszystkim wiedzieć, że skutecznie zapobiega i ratuje w powyższych chorobach sarszczan chininy w specjalnych pigułkach „Original” W celach zapobiegawczych poleca się używać

profilaktycznie codziennie z samego rana po jednej pigułce „Original”, skutkiem czego można uniknąć grypy i anginy oraz wszelkich chorób, powstających z przeziębienia.

W celu zabezpieczenia zdrowia u dorosłych i dzieci pożądanym jest mieć i stale stosować pigułki „Original”, które można nabywać w aptece w cenie zł. 2 gr. 50 za rurkę, zawierającą 50 szt. pigułek „Original” z Nr. Reg. 1492 i przepisem sposobu ich stosowania.

Brzoszwy bezpłatnie:
Lab. „ZERMATOL” Warszawa, Jerozolimska 24

GERMATOL ZDROWIA

Żądać wszędzie.

Giełdy

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowo-Towarowej w Bydgoszczy

Warunki: Handel hurtowy, parytet Bydgoszcza, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca, za 100 kg. Notowania odbywają się we wszystkie dni powszednie.

Standarty:

Pszenica 748 g/l (127,1 f. h.)
Zyto 704 g/l (119,7 f. h.)
Owies 479 g/l (80 f. h.)
Jęczmień przemiałowy 673 g/l (114,1 f. h.)
Jęczmień pastowny 643 g/l (108,9 f. h.)

Zyto	usposobienie: spokojne	14,50—14,75
Pszenica	usposobienie: spokojne	17,50—18,25
Jęczmień browarowy		14,50—15,50
Jęczmień przem.		13,75—14,00
Owies		12,75—12,25
Mąka żytnia 65 proc. wł. worka		24,00—24,00
Mąka żytnia 60 proc. wł. worka		
Mąka pszenna 65 proc. wł. worka	usposobienie: spokojne	30,00—30,00
Otręby żytnie	usposobienie: spokojne	3,75—3,20
Otręby pszenne		10,50—11,00
Otręby pszenne grube		11,50—12,00
Rzepak		48,00—44,00
Rzepak zimowy		48,00—44,00
Peluszka		13,00—12,00
Groch Victoria		28,00—26,25
Groch Folgera		29,00—28,00
Koniczyna żółta, odwarowana		90,00—90,00
Ziemniaki jadalne		39,00—39,00
Makuch lniany		15,00—16,00
Makuch rzepakowy		15,50—16,00
Makuch słonecznikowy		46,00—50,00
Mak niebieski		32,00—34,00
Gorzczyca		42,00—44,00
Siemię lniane		33,00—34,00
Wyka		

Warszawskie notowania walutowe

z dnia 25. II. 1934 r.

DEWIZY.

Belgia	100,00—100,00
Bukareszt	
Gdańsk	
Holandja	380,00—380,00
Kopenhaga	
Londyn	22,00—22,08
Nowy Jork	
Nowy Jork teleg.	5,30—5,36
Oslo	
Paryż	34,94—35,03
Praga	21,98—22,03
Sztokholm	139,75—140,45
Szwajcaria	171,41—171,84
Włochy	46,45—46,57
Berlin (w obrotach nieofic.)	210,70

W czwartek, dnia 22 lutego 1934 r. zasnął w Bogu długoletni kierownik naszego przedsiębiorstwa

ś. p.

Edwin Hintz

W Zmarłym straciłmy wiernego współpracownika.

Pamięć o Nim wśród nas nie zagaśnie.

Rada Nadzorcza
Bałtyckiego Towarzystwa Terenowego

295

W czwartek, dnia 22 lutego 1934 r. zasnął w Bogu nasz Wielce Szanowny szef, ś. p.

Edwin Hintz

dyrektor hotelu Continental w Gdańsku.

W Zmarłym straciłmy bardzo poważanego szefa i wiernego współpracownika.

Pamięć o Nim pozostanie wśród nas na zawsze.

Personel hotelu Continental.

234

PREZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 27 b. m. o godz. 10,30 p. poł. sprzedam za gotówkę największą dajacemu:

1 mlockarkę (ceplówkę), 1 maneż na 2 konie, 1 siekacz do buraków, oszacowanych na łączną sumę 600 zł. Zbiórka licytantów w Chelmży przy ul. Dworcowej 8. (—) Gromowski Kom. Sądu Grodzkiego w Chelmży, Chelmża, dnia 22 lutego 1934 r. Rep. 2601-33

Potrzebna

kelnera do cukierni. Adres wskaże „Dzień Bydgoski” Bydgoszcz, M. Focha 12.

8 pokoi

wolnych — Nowy Rynek 10. Bydgoszcz, 211

Nowootwarta filja Rzeźnicko-Wędliniarska

Leon Romański, Bydgoszcz, Jeziucka 3, Skład główny Zbożowy Rynek nr. 10.

Poleca wyroby własne pierwszorzędnej jakości

MEBLE

sypialki, jadalni, gabinety męskiej, po cenach fabrycznych na dogodnych warunkach w

Fabryce
W. BŁASZCZYK
Bydgoszcz, Marsz. Focha 16
Tel. 303. 4465

Pokój

słoneczny. Bydgoszcz, ul. Kwiatowa 6, m. 3 240

Skład

nadający się na każdy interes w centrum Bydgoszczy przy Gdańskiej 22 do wynajęcia Gospodarz 241

NAJWYTWORNIEJSZE I NAJWIĘKSZE
Kino Torunia **MARS**
ul. Warszawska
W niedzielę premiera

„ZALEDWIE W CZERAZU”
z udziałem: MARGARET SULLAVAN
JONH BOLES'A i 93 znanych artystów
Ameryki — Największy film ostatnich
lat. Arcydzieło, sukces, potęga. Miłość i
poświęcenie. Rekordowe powodzenie o-
brazu na wszystkich ekranach świata.
Film, który treścią i grą przewyższa
„Czempka”
Nadprogram: Tygodnik ze złotej serji Foxa
Początek o godz. 17, 19, 21,
W niedzielę i święta o g. 15, 17, 19, 21

KRONIKA
niedziela 25 lutego **TORUN**
Kalendaryk rzym.-kat.
Sobota Macieja Ap.
Niedziela Cezarego m.
— Dyżur nocny aptek od dnia 22 do 28 bm.
dyżuruje w śródmieściu „Apteka Centralna”
ul. Chełmińska; na Bydgoskiem Przedmieściu
apteka „Sw. Anny” ul. Mickiewicza; na Mo-
krom apteka „Pod Łabędziem”, ul. Kościuszki.
REPERTUAR KIN.
MARS — Zaledwie wczoraj.
ŚWIATOWID — Rendez vous w Wiedniu.
PALACE — Ostatnia eskapada.
LIRA — Katarzyna Wielka.

TEATR NARODOWY
W TORUNIU
Tel. kasy 900 dyr. Józef Cornobis Sezon 1933/34

REPERTUAR
W sobotę, dnia 24 bm. o godz. 20-tej
Premjera
„DRUGIE IMIĘ MIŁOŚCI”
Komedja w 3 aktach St. Miłazewskiego
z wyst. gośc. St. Mazarekówny.
W niedzielę, dnia 25 bm. o godz. 16-tej
Tania popołudniówka
Ostatni raz
„DOM OTWARTY”
Komedja w 3 akt. M. Bałuckiego
Ceny najniższe od 0.25 do 1.45 zł.
W niedzielę, dnia 25 bm. o godz. 20-tej
„DRUGIE IMIĘ MIŁOŚCI”
Komedja w 3 akt. St. Miłazewskiego
z wyst. gośc. St. Mazarekówny
W poniedziałek, dnia 26 bm. o godz. 20-tej
Przedstawienie dla młodzieży szkolnej
„CYRANO DE BERGERAC”
Komedja bohatera w 5-ciu aktach E. Rostanda
przekład M. Konopnickiej i Zagórskiego
Ceny najniższe od 0.30 do 1.— zł.

Informator
dla przyjezdnych
w Toruniu
Polecamy restauracje i kawiarnie
Dwór Artusa, restauracja o najwykwintniejszej
kuchni na Pomorzu. — Dancing.
Kantorowicz — Szeroka 18 — Bar i restaura-
cja najlepsza i najtańsza.
Restauracja „Satyr”, Łazienna 13. Pierwszo-
rzędna kuchnia — Dancing.
Śniadalnia. Problema win — Grzeszkowiak
daw. Damczan i Kordeś, St. Rynek 33.
Najlepsza okazja kupna:
B. Hozakowski ul. Mostowa 28. tel. 45 — Naj-
lepsza i najtańsza Herbata — Nasiona —
Cebulki kwiatowe.
Najstarszy i Pierwszy Polski Zakład Optyczny
Franciszek Seidler, Toruń. Optyk i banda-
żysta. Obok poczty. Staromiejski Rynek 16.
Telefon 574. Dostawa dla Kas Chorych, kli-
nik ocznych i dla wojska.
Schwenkgrub — Radio, ul. Łazienna 17
Aparaty — części.
B. Wilamowski, Żeglarska 24. — Tania —
Bielizna — Galanteria — Trykotaż.
Biurowe przybory — papeteria — Fr. Więcek.
Mostowa 38. Oprawa książek i obrazów.

DZWIĘKOWY KINO-TEATR PALACE MICKIEWICZA NR. 77
Dziś dawno oczekiwana premiera wspaniałego
filmu polskiego p. t.
OSTATNIA ESKAPADA
którą zaszczyli swoją obecnością ulubieniec
publiczności teatru toruńskiego, a zarazem
głośny bohater tego filmu
WŁADYSŁAW ILCEWICZ
w pozostałych rolach uroczą **Karoliną**
Lubińską. Zdobywca serc niewiesticich —
Zbigniew S aniewicz, genialny **Józef**
Wejryz i inni.
Do tego **NADPROGRAM!**
Pocz. o g. 5, 7 i 9 w niedz. i święta o g. 3, 5, 7 i 9
Sala dobrze ogrzana.

Z posiedzenia Rady Miejskiej
Pożyczka na budowę wodociągów i kanalizacji uchwalona.
Sprawa pożyczki dla cegielni w Rudaku odroczone

W dniu wczorajszym odbyło się nadzwyczajne zebranie Rady Miejskiej, poświęcone sprawie zaciągnięcia dwóch pożyczek z Funduszu Pracy — jednej na budowę wodociągów i kanalizacji, drugiej na budowę pieca klinkierskiego w cegielni miejskiej w Rudaku. Obie sprawy referował krótko przewodniczący p. prez. Bolt.

Pierwsza z wymienionych pożyczek opiewa na kwotę 300 tys. złotych, spłacalnych w ciągu 10 lat przy oprocentowaniu 3 proc. w stosunku rocznym. Głównym celem zaciągnięcia tej pożyczki jest obok rozszerzenia sieci wodociągowej - kanalizacyjnej — zatrudnienie możliwie licznej rzeszy bezrobotnych.

W dyskusji nad tym punktem porządku dziennego zabierał głos szereg radnych, wypowiadając się zgodnie za zaciągnięciem pożyczki. Na uwagę zasługuje przemówienie p. radn. Dreckiego, który w imieniu Klubu Nar. Bi. Gosp. - Społ. poparł wniosek Zarządu Miasta wskazując na konieczność rozbudowy sieci wodociągów i kanalizacji w związku z ogólnym rozrostem miasta. Pozałem zatrudnienie bezrobotnych przy inwestycjach o charakterze rentownym jest rzeczą szczególnie celową i dla miasta korzystną.

Na zakończenie p. radny Drecki porusza kwestję wykonywania robót miejskich przez Zarząd Miasta we własnym zakresie i wyraża opinię, że system ten winien ulec zmianie w kierunku oddawania robót drogą przetargu w ręce prywatnych przedsiębiorstw, którzy wykonają powierzone im prace znacznie tańszym kosztem.

W odpowiedzi p. prez. Bolt, przyznając całkowitą słuszność wywodom p. r. Dreckiego, że

przedsiębiorstwa prywatne pracują taniej, stwierdza jednak, że w omawianym wypadku ten wzgląd nie może być decydującym, gdyż chodzi nietylko o osiągnięcie wysokiego efektu gospodarczego, lecz przede wszystkim o zatrudnienie jak największej rzeszy bezrobotnych, co może być osiągnięte tylko wówczas, gdy roboty prowadzić będzie miasto we własnym zakresie.

W głosowaniu wniosek o zaciągnięcie pożyczki został jednogłośnie uchwalony.

Zgoda odmiennie ustosunkowała się Rada do drugiego wniosku Zarządu Miasta w sprawie pożyczki na budowę pieca klinkierskiego. W przemówieniach radnych poddano krytyce dotychczasową gospodarkę cegielni w Rudaku, która kosztowała już miasto 1.200 tys. zł., nie dając wzamian odpowiednich dochodów. P. radny Merdas, precyzując stanowisko klubu N. B. G.-S., podkreślił, że wobec istnienia specjalnej komisji do zbadania sprawy Rudaku, do czasu ukończenia jej prac i przedstawienia Radzie sprawozdania, o uchwaleniu nowych inwestycji w tym zakresie mowy być nie może.

W konsekwencji uchwalono odroczyć sprawę pożyczki do czasu, gdy Rada zapozna się z ostatecznymi wynikami prac komisji, na podstawie których dopiero będzie mogła w sprawie wniosku Zarządu Miasta zająć takie, czy inne stanowisko.

Na zakończenie zebrania dokonano jeszcze podziału poszczególnych referatów budżetowych, przyczem ustalono, że na najbliższym posiedzeniu, w dniu 28 bm. p. prez. Bolt zapozna Radę z preliminarzem budżetowym w ogólnych zarysach, na następnym posiedzeniu zaś Rada przystąpi do dyskusji szczegółowej.

Ratujmy dusze dzieci polskich zagranicą
Każdy grosz wesprze polską szkołę na obczyźnie

Rodzina polska i polskie organizacje społeczne zagranicą coraz trudniej walczyć muszą z wy-naradawiającym wpływem obcej z ducha i języka szkoły, która zmierza wyraźnie do odebrania dzieci polskich Narodowi, oraz do zaszczerpienia wrogich uczuć dla Narodu i Państwa Polskiego.

Niebezpieczeństwo jest tak wielkie, że konieczną jest szybka i planowa pomoc całego społeczeństwa polskiego. Tej pomocy wyłącznie służy Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą.

Celem zasilenia Funduszu odbędzie się we wtorek, dnia 27 bm. w Teatrze Narodowym przedstawienie komedji bohaterskiej „Cyrano de Bergerac”, z którego Dyrekcja Teatru oddaje na wspomniany cel 50 proc od kasy brutto. Ceny miejsc od 10 gr. do 1,45 zł. Rozsprzedaży biletów podjęły się łaskawie panie przewodniczące wszystkich organizacji kobiecych naszego miasta.

Niechaj nikt nie uchyla się od obowiązku patriotycznego i poprze akcję Komitetu przez zakupienie choćby 1 biletu na arcydzieło Rostanda, entuzjastycznie przyjęte przez publiczność toruńską.

Z miasta
— Towarzystwo Restauratorów na m. Toruń i okolice. W poniedziałek dnia 26 lutego 1934 r. o godz. 4 popołudniu odbędzie się w lokalu p. Chodkowskiego Bolesława (restauracja Hotelu Mazowieckiego) przy ul. Św. Katarzyny nr. 6 zwyczajne miesięczne zebranie Towarzystwa na które wszystkich pp. członków zaprasza Zarząd.
— Zebranie miesięczne Towarzystwa Graficznego odbędzie się w sobotę dnia 24 bm. w sali Tow. Krajoznawczego przy ulicy Legionów 28. Na porządku dziennym: zagajenie; wykład p. Landowskiego o fotografii; odczytanie protokołu; komunikaty; kwadrans o naszym zawodzie w opracowaniu p. A. Sysko; dyskusja wolne głosy. Początek zebrania punktualnie o godz. 18,30. O liczne przybycie uprasza Zarząd.
— Kawa - Bridge. Zarząd Rodziny Urzędniczej ziemi pomorskiej w Toruniu urzęduje w dn. 24 bm. o godz. 8 w Kasynie Garnizonowym przy ul. Żeglarskiej Kawę-Bridge z uprzejmem udziałem artystów Teatru Narodowego. Celem tego wieczorku jest towarzyskie zapoznanie się wszystkich członków. Wstęp od osoby 1 zł. 50 gr., za co otrzymać będzie można kawę z ciastkami.
— Przypominamy że podwieczorek Polsk. Białego Krzyża odbędzie się w niedzielę o godzinie 17 w restauracji pod Orłem.
— Dnia 9 marca w auli Gimnazjum Męskie go odbędzie się koncert na rzecz Bratniej Pomocy Uczniów Konserwatorium Muzycznego w Toruniu. Wykonawcy: Profesorowie Konserwatorium PTM., p. D. Drexler-Pasławska — śpiew p. Musiałkowska fortepian, p. H. Wojciechowska — skrzypce, p. Z. Wojciechowska — wiolonczela.
— Okazja dla Czytelników „Dnia Pomorskiego” i „Ich Rodzin. Każdy, nawet najmniej zdolny, może zdobyć znajomość języków: francuskiego, włoskiego, hiszpańskiego i in. w prze-

P. Wł. Bracki - Cyrano de Bergerac

Portret p. Wł. Brackiego w roli Cyrana, pendz-la p. Roguskiego z Poznania.

Toruń niezwykle serdecznie zareagował na wspaniałą kreację p. Władysława Brackiego w roli Cyrana de Bergerac'a. O serdeczność tej świadczą najlepiej poniższy wiersz, poświęcony właśnie za rolę Cyrana kierownikowi artystycznemu naszego teatru przez anonimowego autora, ukrywającego się pod kryptonimem St. S. Mówi on lepiej od wszystkich superlatywów o entuzjazmie, jaki wzbudzić potrafił p. Bracki w sercach torunian.

*Jakże dobrze się stało bez skazy rycerzu,
Przezysty i świetlany bracie don Kiszota,
Żeś lary swoje rozbił na polskim wybrzeżu
I że nie jest nam obca twa cudna brzydota...*

*Bo słodką radością, w oczy bohatera
Patrzeć, chłonąć z nich zapal, pić rozkosz
ich siły*
*Dzisiaj, gdy szaro wschodzi dzień, maśnie
umiera —*
*Choćby te oczy nad przydługim nosem tkwi-
ły...*

*A tyś jak słup ognisty na czasów przestrzeni,
Własne szczęście gotowy poświęcić dla Sprawy—
Pielesz zielsko obludy, co się bujnie pleni,
I tepisz każdą podłość — Prawdy mściciel,
kruawcy...*

*Oto w porywie serca i w zachwycie kłęczę,
Spowiedź czyniąc przed tobą gaskoński jur-
naku...*

*Nie pięknego Chrystjana, lecz mężny sza-
lefcze*
*Ciebie właśnie miluję Panie Bergeracu!
St. S.*

Kino ŚWIATOWID
DZIŚ PREMIERA!
John Barrymore i Diana Wynyard pokażą
wam co znaczy bawić się, szaleć i kochać
w Wiedniu. Czarowny Wiedeń — Modry
Dunaj. Upojne walce. — Kuszące czardasze
i wielka płomienna miłość, oto atuty najpięk-
niejszego filmu sezonu p. t.

Rendez Vous w Wiedniu
NADPROGRAM.
Początek o 5, 7 i 9-tej.

KINO LIRA KINO
Strumykowa 3
Niezwykła premiera!
Arcyfilm na który czekał świat
Katarzyna Wielka
Ukoronowana rozpuścica, inicjatorka rozbo-
rów Polski. Miljonowy film dla milionów!
W roli tytułowej **Elżbieta Berger**, Car
Piotr III. **Douglas Fairbanks Jr.**
DOSKONAŁY NADPROGRAM!
Początek o 5, 7, 9-tej W niedzielę o 3, 5, 7, 9-tej

marca br. w sali Starostwa Powiatowego, zgro-
madzi znowu artystów i grono inteligencji, zy-
wo interesującej się przejawami sztuki w na-
szym środowisku. Po koncercie, Koło Pań z p-
wicewowejodziną Seydlitzową, jako przewodni-
cząca będzie przyjmować gości herbatką. Od
wielu lat nagromadzone tematy z dziedziny
muzyki, jej zadań, dążeń i potrzeb na terenie
naszego miasta, znajdują wyraz w dyskusji, któ-
rą „largo” a może i „con fuoco” poprowadzą
konfratrowie i fratrowie - muzycy. O wieczor-
ze muzycznym w Konfraterni Artystów w d. 3
marca przypominaj fratrom zaproszenia, rozesła-
ne przez zarząd.

Wznawiamy nasze ogromną sympatją przyjęte

Tanie Soboty

Na pierwszy ogień w sobotę 24 bm. pójdą
pończoszki i rękawiczki

Prosimy przekonać się o korzyściach

TANIEJ SOBOTY

Odtąd wszystkie soboty będą tanią imprezą do nabycia kolejno coraz innych towarów.

Ponieważ w lutym nie wszyscy zdołali skutecznie zakupić białych towarów, na życzenie przedłużamy Białe Tygodnie ostatecznie do **soboty, dnia 3 marca br.**

DOM TOWAROWY
Bracia Mateccy
BYDGOSZ
STARY RYNEK 23/25

Dr. med. Dr. fil.

Jerzy Szpakowski

CHOROBY NERWOWE I PSYCHICZNE.

Osiedlił się i rozpoczął praktykę
w GRUDZIĄDZU, ulica Wybickiego 22.
Telefon 8-21.
Przyjmuje od godz. 15 do godz. 17.

HOTEL nad morzem

w Jelitkowie (W. M. Gdańsk) z pełnym inwentarzem, urządzeniem restauracji, komfortowo urządzonej, oraz do sprzedania za 33.000 guld. przy wpłacie 8.000 guld.
Bilższych informacji udziela Liske, Jelitkowo, (Glettkau) Ostseehotel, Freie Stadt Danzig. 209

ITALJA

Toruń
Od dziś ceny
zniżone.

Co wieczór

Rewja Cygańska

zespołu „Morskiego Oka”
w Warszawie

w cukierni „SAVOY”
Niebawem w Toruniu.

FABRYCZNY DOM MEBLI

drzewnych i wyścielanych, specjalność: Urządzenia mieszkalniowe wszelkiego rodzaju po cenach fabrycznych bezkonkurencyjnych, pod gwarancją solidnego wykonania, także na dogodnych warunkach poleca znana firma

Ignacy D. Grajner
Bydgoszcz, Dworcowa 2

Obwieszczenie

„Fortuna” Spółdzielnia Kredytowa z odpowiedzialnością udziałami w Poznaniu, św. Marcin 66/67 rozgłasza, że każdy z jej członków jest ubezpieczony na życie na podstawie zbiorowej (grupowej) polisy w Zakładzie Ubezpieczeń na Życie w Poznaniu.

Stwierdzamy, że nie zawarliśmy ani nie zamierzamy zawrzeć grupowej umowy o ubezpieczenie na życie członków „Fortuny” Spółdzielni Kredytowej w Poznaniu.

Poznań, dnia 10. lutego 1934 r.

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE W POZNANIU

108

Prawno-publiczny zakład ubezpieczeń, mający na celu dobro publiczne, a nie osiągnięcie zysków.

Reprezentacyjny lokal, restauracja i dancing

„Colombina”

Gdynia, Plac Kaszubski - tel. 1471 - dawn. „Adria”

W sobotę dnia 24 b. m. uroczyste otwarcie o godz. 10 wieczorem.

Dyrekcja: EUGENJA LAROCHE-STASZAWEROWA i STANISŁAW BIJANOWSKI
Kierownik roli: JANUSZ KOŚCIELSKI

Atrakcyjny program i orkiestra. Bufet bogato zaopatrzonej we wszelkie trunki. Wyśmienita kuchnia. Obiady z 3-ch dań po zł. 1 gr. 50. Restauracja czynna od godz. 9 rano. Dancing czynny od godz. 10 wieczór. — COCTAIL-BAR. — OD 1 MARCA B.R. ATRAKCYJNY PROGRAM PIERWSZY RAZ W GDYNI. Kwartet Braun, Duet kobiecej Lina Maldzik, Anni Capi.

254

Najlepsza orkiestra jazzbandowa „Pindras Band” Mixer M. Jimmy.

Od zaraz wydzierżawię willę

wraz i intensywnie prowadzonym ogrodnictwem. Pierwszeństwo mają teoretyczno-praktycznie wykwalifikowani ogrodnicy, możliwie samotni, względnie bezdzietne małżeństwo. Na odpowiedź dołączyć znaczek. O osobistym przybyciu należy naprzód po 215 wiadomić.
Kiernicki Grzegorz, Tuchola
Willi Semperflorens.

Gotowe ubrania

Ubranie z dobrego kurtu najnowsze desenie od nr. 46 do 52 14 zł, z czarnego lub granatowego bostonu 15,— zł. Wysyłamy za pobraniem pocztowym. Jeżeli się nie podoba, zwracamy pieniądze. J. Szyffer, Łódź, Piotrkowska 28. 242

Do sprzedania

tapczan, kasetka ogniotrwała, portjera pluszowa, łóżko połowe. Gdynia, 10 Lutego 23, m. 5. 173

Jamnika

5 miesięcy, czerwony, rasowy z tablicą rodowodu (rodziców I nagrody) sprzedam Of. Dz. Pom. Toruń.

Sypialkę

elegancką jak nową, jasny dąb i duży piec gazowy sprzedam tanio Toruń, Słowackiego 6. 1606

Białe Tydzień

Zew dla wszystkich pań domu

Po nadzwyczaj niskich cenach
Białe towary wszelkiego rodzaju

Płótno na bieliznę

Obrusy i bielizna na łóżka odmierzone w kawałkach i od sztuki

Ręczniki płócienne, półpłócienne i froterowane

Chusteczki do nosa. Fartuchy

Bielizna damska i męska. Materiały jedwabne

Walter & Fleck A. G.

Gdańsk - Langgasse

Spis zapowiedzi nr. 131.

ZAPOWIEDZ

Podaje się do ogólnej wiadomości, że

1) nieżonaty Bronisław Hurko oficer marynarki handlowej zamieszkały w Gdyni na statku „Kościszko” syn Ignacego Hurko ziemianina zamieszkałego w Rosji w miejscowości bliżej nieznannej i jego żony Marji z domu Klar, zmarłej i ostatnio zamieszkałej w Rosji w miejscowości bliżej nieznannej.

2) niezamężna Zofja Winników tancerka, zamieszkała w Gdańsku przy ulicy Schichaugasse nr. 16, córka niezamężnej Antoniny Winników nauczycielki ludowej zamieszkałej w Słobódce ad Odaje powiatu tłumackiego chcą zawrzeć związek małżeński.

Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Gdyni i „Gazecie Gdańskiej” w Gdańsku.

Gdynia, dnia 21 lutego 1934 r.

Urządnik stany cywilnego, Reinhardt.
Zlec. nr. 161

Lipskie Targi Wiosenne 1934

Początek 4 marca

33 1/3% zniżki cen biletowych

na linjach kolei Rzeszy niemieckiej

Wszelkich informacji udziela

LEIPZIGER MESSEAMT, LEIPZIG

lub honorowy przedstawiciel Eryk Stumpf, w Gdańsku, Langgasse 29/30.

Sypialkę

salonik, bufet, kredens, szafę, kredens kuchenny, dywany duże, sprzedam okazynie Toruń, Bydgoska 62 II, front. 247

Mały skład

nadający się na warsztat tania wynajmę, tamże i 2 pokojowe mieszkanie. 165 Toruń, Mostowa 14.

Zaginął

dowód tożsamości konia — serja B, Nr. 00064 na nazwisko Neubauer Charlota, Łochowice. 122

TRWAŁA ONDULACJA wykonana zapaśmą aparatu najnowszego systemu szwajcarskiego „MOBILE” jest bezprzecznie najlepszą (spalanie włosów wykluczone) cena zł 12,—. Wykonuje specjalnie wykwalifikowany fryzjer tylko w zakładzie fryzjerskim

J. Łoboda, Toruń
ulica Chełmińska 7 9537

Moją

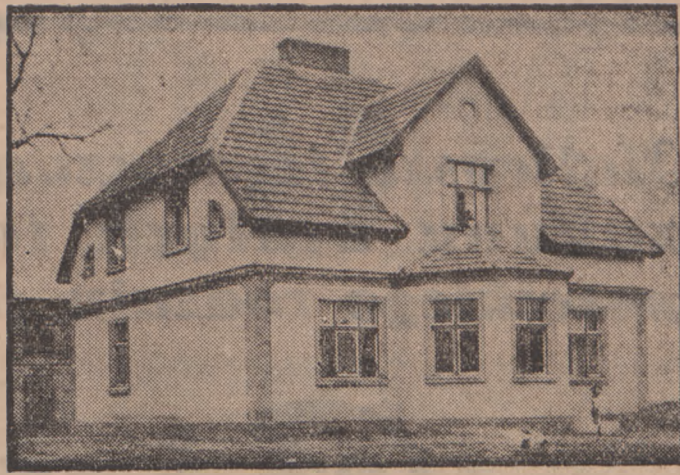
kancelarię adwokacką

przeniosłem z Nowego do Grudziądza ulica Wybickiego nr. 15 (obok Banku Związku Spółek Zarobkowych. 177

Edmund Kurowski
adwokat.

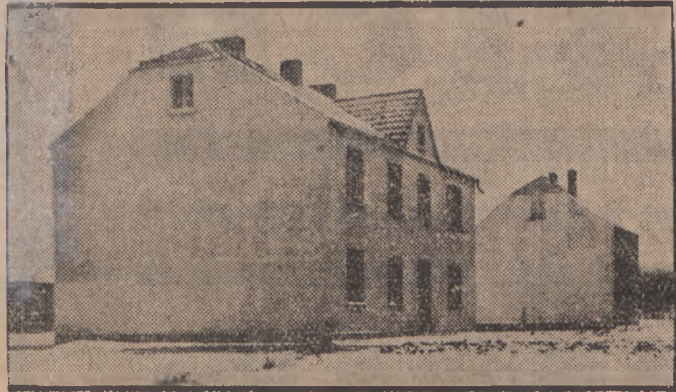
Nowa budowa naszego członka urzęd. kol. p. Franc. Puchowskiego, Tczew, Wybickiego 27, pożyczka 8.000,—

Nowa budowa naszego członka urzędnika kolejowego p. Bernarda Bieszki, Smolno, pow. Morski

Nowa budowa naszego członka p. dyr. C. Kreczego Poznań, ul. Marsz. Focha 188a, pożyczka 14.000,—

Przedni dom naszego członka stolarza kol. p. Gustawa Bieleckiego, Tczew, ul. Gdańska 56, pożyczka 18.000,—

Tylny dom naszego członka urz. kol. p. St. Skierniewicza, Tczew, ul. Gdańska 54, pożyczka 15.000,—

Przedni dom naszego członka murarza p. Bernarda Szczuki, Tczew, Wybickiego 12, pożyczka 10.000,—

Tylny dom naszego członka ink. p. Huberta Czechowskiego, Tczew, Wybickiego 11, pożyczka 6.000,—

WŁASNA OSADA KAZDEMU OBYWATELOWI

za pomocą **bezpłatnej pożyczki**

„HACEGE” e. G. m. b. H.

Gdańsk-Oliwa,

Fürstl. Aussicht 15

Tel. 45 504

Zadajcie bezpłatnych prospektów

Dotychczas udzielone pożyczki wynoszą:

zł 1.313.500

TORUN

Naprawę wszelkich MASZYN ROLNICZYCH skutecznie szybko i tanio
Firma „PEDAB” w Toruniu,
ul. Koszarowa 15/17 (7454)

Cement

wapno, smołę, papę dachową, kafle do pieców, gips oraz wszelkie inne materiały budowlane po cenach najniższych hurtowo i detalicznie poleca
M. CZUBEK i S-ka
131 w Toruniu
ul. Piernikarska 3/7
róg Browarnej, telefon 643.

Koncert

niedziela 25 lutego po południu Piwiarnia Autenrieba Toruń, Prosta 18/20. Kawal Ciastka! Stale białe — ciepłe kolacje. 196

Szukam

jakiejkolwiek posady, mogę złożyć kaucję do 500.— zł. Łaskawe oferty uprasza się składać w Adm. „Dnia Pomorskiego” pod nr. 169.

Pierwszorzędny GABINET KOSMETYCZNY „KALOTECHNIKA”

Wszelkie zabiegi w zakresie nowoczesnej kosmetyki i czystniczo-upiększającej. Racjonalne pielęgnowanie skóry, odmładzanie i udokonalenie. Usuwanie zmarszczek, zbędnego owłosienia, brodawek, kurczaków, rozszerzonych porów, plam, pręgów, czerw. nosa i innych niedokładności cery. Leczenie lojotoku, trądziku, pryszczy, wągrów, nadmiernej tłustoty i suchych cer. — Radykalne usuwanie łupieżu. Długotrwałe przyciemnianie brwi i rzęs. Upiększanie twarzy na bale itp. Pierwszorzędne kosmetyki i środki lecznicze na miejscu. Po rady bezpłatne. 6960
TORUŃ, ul. Król. Jadwigi 5, mieszk. 3.

ZOBACZ „KIERMASZ”

Toruń, Szczytna, narożnik Szerokiej, tysiące artykułów za bezcen 8796

Zaginiony

dowód zastawowy do polisy 14206, Franciszka i Margit Winterfeld, ubezpieczonych w Tow. Ubezpieczeń „Europa” unieważniamy 198 Małż. Winterfeld.

Pracownię kapeluszy damskich

Stary Rynek 24. I. przeniosłam do składu kapeluszy Toruń, Szeroka 5. Steinbach 8895 dawn. Słodowiczówna

Sekretarz

adwokacki i notarialny z długoletnią praktyką, doświadczeniem i bardzo dobrymi świadectwami poszukuje posady z dniem 1. IV. 34 r. Oferty do ad. „Dnia Pomorskiego” Toruń pod 142.

Pomocnica farmaceutyczna

z długoletnią praktyką i bardzo dobrymi referencjami poszukuje posady lub zastępstwa na Pomorzu. Zgłoszenia do Adm. „Dnia Pomorskiego” Toruń pod „Skromna”. 114

Mieszkanie

5 i 6—7 pokojowe komfortowe, słoneczne. Bydgoskie przedm. I. III. lub I. IV. wynajmę. Wiadomość Toruń, Sienkiewicza 13, m. 3, 1—3. 167

Mieszkanie

4 pokojowe z kuchnią, łazienką i służbowym zaraz wydzierżawię. Wiadomość Toruń Bydgoska 62 II front. 137

Ubrania Płaszcz

najtaniej
E. MELERSKI
Toruń, Szewska 12, róg Starego Rynku.
Duży wybór **spodni**.

Ubikacje biurowe

I. piętro, stosownie także dla lekarza, dentysty lub pracowni do wynajęcia. Oskar Stephan, Toruń, Szeroka 16

Motocykl

Supersport
Coventry Eagle 200 cm sprzedam tanio Radio-Skład Toruń, Mostowa 15. 222

Szkoła tańców
Najnowszych tańców po powrocie z Paryża wyucza **Janina Werna** Nowy kurs 2 marca b. r. Toruń — Stary Rynek 16 I. p. 226

4 parcele

budowlane w Kluczykach sprzedam. Reszke, Toruń — Konopnickiej 17. 225

Osiedliłam

się w Toruniu, Kopernika 43
Juljanna Wawrowska,
b. akuszka Szpitala Miejskiego. 224

Tyłżycki Ser

funt tylko 1,— zł
Grelewicz,
Toruń, Wielkie Garbary. 223

TRWAŁA i WODNA

ondulację pod gwarancją
Paweł Knieć
Toruń, Wielkie Garbary 16, obok kawiarni Italja.

Mydło

Jeleń-Schicht
rygiel tylko zł 1,25

Nafta

silnopłomienna 1 litr zł 0,53

Mydło

rzadkie najlepsze 1/4 kg zł 0,48

Frotery

w kolorach na wagę 9383 1/2 kg zł 0,85

Jan Kapczyński

Toruń: ul. Szeroka, narożnik Mostowej, Szczytna 15. Brodnica ul. Hallera: 7.

Mieszkanie

5 pokojowe na II piętrze nowo wyremontowane w Toruniu przy Szerokiej 17 nadające się także na biuro względnie dla lekarza natychmiast do wynajęcia. Samulski, Toruń, Warszawska 6. 227

Pokój

dobrze umeblowany dla panów lub pań do wynajęcia. Toruń, Krasieńskiego 70 I. p. m. 4. 194

Olej

rzepakowy litr 1,40 zł, jasny 1,60, „Soja” 2,00 zł, poleca Gerszewski, Toruń, Prosta 10

Podziękowanie

Za honorowy udział w pogrzebie mego męża ś. p. **Hugona Schmidta** składam niniejszym wszystkim serdeczne podziękowanie. **Berta Schmidt** 251

GDYNIA

GDYNIA

Nieruchomość z zabudowaniami, jak: willa, magazyny i garaże położone w środku miasta naprzeciwko dworca towarowego, natychmiast na korzystnych warunkach do sprzedania, względnie w całości do wydzierżawienia. Posesja nadaje się na wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwa handlowe, względnie transportowe, lub t. p. Oferty kierować do Fabryki Papy Dachowej „Starogard”, Centrala w Gdyni, ulica 10 Lutego 11. 205

Mam zaszczyt zawiadomić W. P. o otwarciu **Gabinetu racjonalnej kosmetyki, Ireny Lappé Absolwentki szkoły Dr. J. Świtlickiej, Gdynia** ulica 10 Lutego 23 m. 5. Przyjmuje od godz. 10—13 i od 15—18. Wykonuje lecznicze masaże całego ciała. Porady bezpłatnie. 204

Pokoje

29 umeblowane od zaraz do wynajęcia. Puck, Rynek 56

KWIT ABONAMENTOWY.

Do

Urzędu Pocztowego w _____

Zamawiam niniejszym abonament *) na „DZIEN POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEN GRUDZIĄDZKI”, „DZIEN BYDGOSKI”, „DZIEN TCZEWSKI”, na miesiąc **marzec 1934 r.** i proszę należność — **zł. 2.89** pobrać przez listowego.

Imię i nazwisko _____

Miejscowość _____

Poczta _____

KWIT POCZTOWY

Odbiór kwoty **zł. 2.89** tytułem prenumeraty *) „DZIEN POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEN GRUDZIĄDZKI”, „DZIEN BYDGOSKI”, „DZIEN TCZEWSKI”, za miesiąc **marzec 1934 r.** potwierdzam.

dnia _____

Niestosować przekreślić

KWIT ABONAMENTOWY.

Do

Urzędu Pocztowego w _____

Zamawiam niniejszym abonament *) na „DZIEN POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEN GRUDZIĄDZKI”, „DZIEN BYDGOSKI”, „DZIEN TCZEWSKI”, na miesiąc **marzec 1934 r.** i proszę należność — **zł 2.89** pobrać przez listowego

Imię i nazwisko _____

Miejscowość _____

Poczta _____

KWIT POCZTOWY

Odbiór kwoty **zł. 2.89** tytułem prenumeraty *) „DZIEN POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEN GRUDZIĄDZKI”, „DZIEN BYDGOSKI”, „DZIEN TCZEWSKI”, za miesiąc **marzec 1934 r.** potwierdzam.

dnia _____

*) Niestosować przekreślić.

„TRI“

Towarzystwo Robót Inżynierskich Sp. Akc.

Fabryka WYROBÓW BETONOWYCH

w Białołotach pod Bydgoszczą

Telefon Bydgoszcz 2477

Poleca wyroby betonowe jak:

rury kanalizacyjne i wszelkie akcesoria w zakresie kanalizacji wchodzące, rury jajkowe, pierścienie studienne, płyty chodnikowe, krawężniki, śmietniki betonowe, słupki parawanowe, graniczne i t. p.

Korzystajcie z Ulgowych Miesięcy

Gazowni Bydgoskiej

od 1 lutego do 30 kwietnia 1934r.

- znaczne udogodnienia -

Osobny artykuł w dzisiejszym numerze. Informacje bliższe telef. nr. 630, 631, 784. Bezpłatna Poradnia gotowania nagazie.

Dr. K. Marxinek

specjalista chorób wenerycznych

przeprowadził się

na plac 23 Stycznia nr. 31. Grudziądz

PRZETARG OFERTOWY.

Zarząd miasta Bydgoszczy — Wydział IX — Oddział Wodociągów i Kanalizacji, ogłasza niniejszym przez targ ofertowy na wykonanie robót kanalizacyjnych wzdłuż ulic: Grunwaldzkiej, Placu Petersona, Sportowej i Promenada.

Rysunki i blankiety ofert można otrzymać w Oddziale Technicznym ul. Jagiellońska nr. 48, pokój 13, za opłatą 7,— zł.

Oferty w należyście zapieczętowanych kopertach i z odpowiednim napisem należy złożyć w Registraturze — pokój 20 do dnia 6 marca 1934 r. godz. 12-tej, o którym to czasie nastąpi otwarcie ofert.

Zastrzega się prawo wolnego wyboru oferenta bez względu na wysokość kwoty, względnie nieprzyjęcie żadnej oferty.

Naczelnik Wydziału IX.

(—) inż. Ed. Tubielewicz.

Budca Budownictwa Magistratu.

Zlec. nr. 243-8

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, rew. II. Stefan Kustrzyński zamieszkały w Bydgoszczy, ul. Gdańska 95, ogłasza że: w dniu 26 lutego 1934 r. o godz. 11.30 w Bydgoszczy, przy ul. Konarskiego 11 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości składających się z fortepianu, którego oszacowanie nastąpi w dniu licytacji, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Komornik S. Kustrzyński.

Do akt Nr. Km 217-34

58-8-K

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy rew. III zamieszkały w Bydgoszczy Chrobrego 6 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 26. 2. 1934 r. o godz. 11 w Bydgoszczy Długa 5 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: 3 wózki dziecięce oszacowanych na łączną sumę zł. 560, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Komornik Malak.

Bydgoszcz, dnia 22 lutego 1934 r.

Do akt Nr. Km. 86-34

57-8-K

KONKURS.

Gmina miasta Grudziądza wydzierżawi w drodze konkursu prawo przewozu przez Wisłę największej dającemu na przeciąg 6 lat. Oferty w zamkniętych kopertach z napisem: „Oferta na dzierżawę prawa przewozu przez Wisłę” należy wnieść do Zarządu Miejskiego miasta Grudziądza — Ratusz, pokój 318 do dnia 6 marca r. b. godz. 12-tej, gdzie wyłożone są również do wglądu warunki dzierżawy, które na życzenie otrzymać można za opłatą 5,— zł.

Wadium w kwocie 500,— zł należy wpłacić do Głównej Kasy Miejskiej a dowód złożenia dołączyć do oferty.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta lub też nieuwzględnienia żadnej oferty. Grudziądz, dnia 22 lutego 1934 r.

Zarząd Miejski.

L. dz. VI. 716-34.

252

Najlepszą tegoroczną okazją zakupu białych towarów wszelkiego rodzaju, jest nasz

Białe Tydzień

Przynosimy i tym razem najlepszej jakości towar o najniższych cenach

N. STERNFELD

Towarzystwo handlowe — założone 1848
Gdańsk - Langgasse

Ziola „CHOLEKINAZA“ H. NIEMOJEWSKIEGO

najskuteczniejszy lek

przy chorobach wątroby, złej przemiany materji i kamieniach żółciowych.

9710

Żądać w aptekach i składach aptecznych.

Broszury Dr. med. T. Niemojewskiego bezpłatnie w laboratorium „CHOLEKINAZA“, Nowy-Swiat 5 Warszawa

Dr. med. T. Niemojewski przeniósł przyjęcia chorych w Warszawie z ul. Koszykowej 1 na ul. Wiejską 2 (obok Sejmu).

UFA-PALAST

GDANSK - Elisabethkirchengasse

Telefon 24600

Jeden z najpiękniejszych tegorocznych filmów dźwiękowych

Gustaw Froelich — Kamila Horn w

Marszu Rakoczy'ego

z Tiborem Halmay, Willi Schur, Antonim Pointner, Ellą Frank, Pawłem Wagner, Plotrem Wolf, Karolem Huszar-Puffy. Reżyserzy: Gustaw Froelich i St. Szekeley. Przepiękny film, łączący w sobie wszystko to, czego żądać można od filmu: napięcie, piękność, humor i porywający temperament.

Najnowszy dźwiękowiec, przegląd tygodniowy i dodatkowy program dźwiękowy.

Początek w dni powszednie: o godz. 4, 6, 15, w niedzielę o godz. 3, 5, 7, 9.

233

Zastępca

na Bydgoszcz wprowadzony w branży konserwowej katesowej poszukiwany. — Oferty piśmienne wraz z referencjami zgłosić w Warszawie, Ogrodowa 26/15.

Uwaga!

Naprawiam rowery, akumulatory, centryfugi i t. p. solidnie i tanio
Malláski, Wejherowo, Sobieskiego 10. 9535

Agenci

losowi poszukiwani. Wylosowała prowizja, za dobre wyniki stała placą. Zgłoszenia Kredyt, Lwów, Kilińskiego 3. 9741

PRZETARG.

27 lutego godzina 9 sprzedaje przy ulicy Szerokiej 38 przymusowym przetargiem za gotówkę: serwis stołu wy na 12 osób,

(—) Brunon Duplicki, komornik Sądu Grodzkiego Toruń, ulica Łazienna 1.

OGŁOSZENIE.

W tutejszym rejestrze handlowym oddział B pod nr. 194 przy firmie: Polskie Towarzystwo Ubezpieczeń „Patria” Spółka Akcyjna w Warszawie, Oddział w Gdyni, dnia 26 stycznia 1934 dopisano:

Władysławowi Kuchcińskiemu i Józefowi Heinrichowskiemu obu z Gdyni udzielono prokury łącznej dla oddziału w Gdyni. Prokura udzielona Zygmuntovi Pardonowi i Wiesławowi Lenartowiczowi wygasła. Uchwałę Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z 30 maja 1932 zatwierdzoną postanowieniem Ministrów Skarbu i Przemysłu i Handlu z 1 marca 1933 zmieniono brzmienie statutu w par. par 12 (w odniesieniu do lokaty funduszów spółki) par. 31 i par. 34 (utworzenie Rady Nadzorczej) par. 31 statutu otrzymuje brzmienie następujące: Wszelkie akty i dokumenty z których wynika jakiegokolwiek dla spółki zobowiązanie winny być opatrzone podpisami dwóch członków zarządu lub jednego członka zarządu i prokurenta. Wyjątek od tej zasady stanowią polisy, dodatki do polis, świadectwa tymczasowe, czeki, listy o wydanie funduszy z instytucji kredytowych, korespondencja, zarządzenia dotyczące czynności biurowych, pokwitowania z odbioru korespondencji, przesyłek pocztowych i innych, które o dokumenty mogą być podpisywane również przez dwóch prokurentów. — Jako niewpisane ogłasza się: Ogłoszenia spółki zamieszczane będą w „Kurierze Warszawskim”.

Sąd Grodzki w Gdyni.

Zlec. nr. 155.

246

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego rew. II. w Kościerzynie na zasadzie art. 602 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 3 marca 1934 r. o godz. 10-tej przed poł. odbędzie się w Kościerzynie przy Rynku nr. 1, wejście boczne, licytacja publiczna ruchomości, składających się z:

kompletnego urządzenia jadalni, salonu, pokoju mieszkalnego, oraz większej partji towarów żelaznych, fajansowych, i sprzętów kuchennych oszacowanych na łączną sumę 11.682.17 zł. które można oglądać w dniu licytacji, w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Komornik Sądu Grodzkiego rew. II Piechowiak, Kościerzyna.

244

Ogłoszenia: wiersz milim. na stronie 7-lamowej . . . 0,20 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . 1,00 zł
na drugiej i trzeciej stronie 0,80 zł — w tekście . . . 0,50 zł
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Drobne za słowo 13 gr. pierwsze słowo podwójnie.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% niżki, komunikaty 50 gr.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki
W Gdańsku za wiersz m/m na stronie 7-lamowej . . . 13 fen.
4-lamowej . . . 50 fen.
Drobne za słowo 5 fen. — tytułowe . . . 10 fen.
Przy sądownym ściganiu należność sabał upada. Za terminowy druk, przepisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny: Witold Mętnicki, Toruń, ul. Montuski 25, m. 7.
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Orłowski, Gdańsk, Kaszubischer Markt 27, I p.
Red. odpow. na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Foeba 12.
Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobrostanski, Gdynia, Szkolna.
Red. odpow. na Grudziąd: Wacław Gałczyński, Grudziądz, ul. Ślenkiewicza 9.
Redaktor odpowiedzialny na Inowrocław: Henryk Lisiecki, Inowrocław, ul. Solankowa 4.
Redaktor odpow. za Toruń: Jerzy Kruszewski, Toruń, Kościuski 1.
Redaktor odpow. za Kościerzynę: Józef Tkaczyk, Kościerzyna, Wilsona 53.
Za ogłoszenia odpowiada administracja.
Wydawnictwo: „Dzień Pomorski”, „Gazeta Gdańska”, „Gazeta Morska”, „Gazeta Mogileńska”, „Dzień Bydgoski”, „Dzień Grudziądzki”, „Dzień Kujawski”, „Dzień Kaszubski”.
Nakładem i członkami Pomorskiej Drukarni Racjonalnej S. A. w Toruniu.

Abonament miesięczny wynosi:

w ekspedycji miejscowych agencji . . . 2,50 zł
z odnośnikiem do domu . . . 2,80 zł
przez pocztę z odnośnikiem . . . 2,89 zł
pod opaską . . . 4,50 zł
w Gdańsku przez pocztę . . . 2,92 gd przez gońca . . . 3,00gd
z odbieraniem w administracji wprost gd 1,75, zagranicą . . . 4,—gd
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki). Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.